

Het verhaal van...

Participatielogboek

Voor de Goese Dorpsvisies

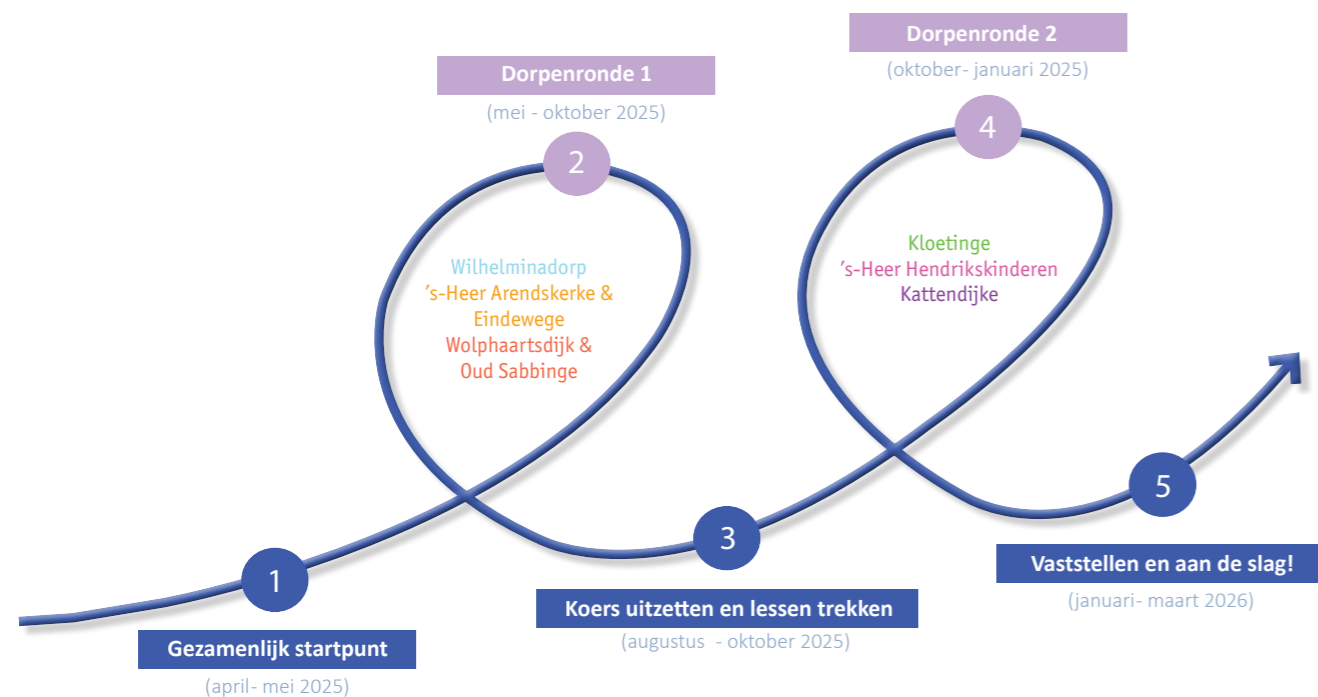
Inleiding

Hoe ziet jouw dorp er over tien jaar uit?

De komende tijd denken we daar samen over na. In elk dorp in de gemeente Goes maken we samen met bewoners, organisaties en andere betrokkenen een eigen Dorpsvisie. Hierin leggen we vast wat we belangrijk vinden, welke kant het dorp op wil groeien en wat daarvoor nodig is.

Deze Dorpsvisies worden straks onderdeel van de Omgevingsvisie, de toekomstvisie voor heel de gemeente Goes.

In elk dorp gaan we op verschillende manieren met elkaar in gesprek. Omdat dat tijd kost, starten we niet overal tegelijk. We beginnen in Wilhelminadorp, 's-Heer Arendskerke & Eindewege en Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge. In het najaar volgen Kattendijke, Kloetinge en 's-Heer Hendrikskinderen.

Het participatielogboek

Het participatielogboek is een verslag van alle momenten waarop inwoners, ondernemers en verenigingen uit de dorpen meedachten over de dorpsvisies. In tekst en beeld wordt weergegeven hoe, waar en wat voor informatie er is opgehaald. Het logboek wordt steeds verder aangevuld.

Het verhaal van...
's-Heer Arendskerke
& Eindewege

Het verhaal van...
Wolphaartsdijk
& Oud-Sabbinge

Het verhaal van...
Wilhelminadorp

Het verhaal van...
Kloetinge

Het verhaal van...
Kattendijke

Het verhaal van...
's-Heer Hendrikskinderen

Inhoudsopgave

Hieronder ziet u een overzicht van de activiteiten die geweest zijn.

Dit is een interactieve inhoudsopgave. Als u op een activiteit klikt, komt u direct bij de juiste pagina uit.

Kennismaking dorpsverenigingen	p. 5
Eerste dorpenronde	p. 6
Nadere kennismaking eerste drie dorpen	p. 7
Straatgesprekken	p. 11
Straatgesprekken Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge	p. 12
Inloopbijeenkomst 's-Heer Arendskerke & Eindewege	p. 14
Inloopbijeenkomst Wilhelminadorp	p. 16
Gesprek werkgroep verkeer Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge	p. 18
Kinderparticipatie	p.19
Kindervakantieweken Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge	p. 20
Kindervakantieweken 's-Heer Arendskerke & Eindewege	p. 22
Kinderparticipatie Stamperiuschool Wilhelminadorp	p. 24
Digitale vragenlijst	p. 26
Wilhelminadorp	p. 27
's-Heer Arendskerke & Eindewege	p. 33
Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge	p. 39
Meedenkgroepen	p. 45
Meedenkgroep Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge	p. 46
Meedenkgroep 's-Heer Arendskerke & Eindewege	p. 48
Meedenkgroep Wilhelminadorp	p. 50

Kennismaking dorpsverenigingen

Om de ontwikkeling van de dorpsvisies af te trappen organiseerden we op 21 mei een bijeenkomst met vertegenwoordigers van alle dorpsverenigingen. We maakten kennis en stemden onze verwachtingen af bij de dorpsvisies. Ook bespraken we hoe we de samenwerking met elkaar voor ons zien, wie welke rol op wil pakken en bij welke activiteiten in de dorpen we aan kunnen sluiten.

Trotse en betrokken dorpelingen

De aanwezigen gaven aan trots te zijn op hun dorp en benadrukten het belang van het behoud van de eigen identiteit. Tegelijk leeft de wens om concrete stappen te zetten, zoals woningbouw en verbetering van voorzieningen. Zo zijn er kansen om recreatie beter te benutten en is eventuele woninguitbreiding een mogelijkheid om voorzieningen te versterken. In de gesprekken kwam herhaaldelijk naar voren dat de dorpsvisies niet alleen op papier moeten komen om "de boekenkast te vullen", maar daadwerkelijk tot actie moeten leiden.

Belangrijke thema's en samenwerking

De ervaringen met eerdere dorpsplannen zijn positief, vooral wat betreft de samenwerking. Tegelijk gaven bewoners aan dat er behoefte is aan meer duidelijkheid over de opvolging van de acties vanuit de gemeente. De dorpsverenigingen vinden het belangrijk dat er concrete resultaten uit de samenwerking met de gemeente komen.

De rol van de gemeente bij het betrekken van bewoners wordt overwegend als goed ervaren. De communicatie kan soms beter. Ook ervaren sommige mensen het registreren voor Goespraatmee als een drempel om mee te denken.

Vervolg en afspraken

Er is afgesproken dat de dorpsverenigingen hun recente dorpsenquêteresultaten delen met het projectteam van de Dorpsvisies. Ook geven ze door welke dorpsactiviteiten er aankomen. Zo kunnen wij hierbij aansluiten om met inwoners in gesprek te gaan over de toekomst van hun dorp. Op deze manier bereiken we zoveel mogelijk mensen.

De vertegenwoordigers van de dorpsverenigingen reageerden positief op het voorgestelde proces. Afgesproken is dat de gemeente het proces zal leiden met een actieve rol en bijdrage van de dorpsverenigingen.

Eerste dorpenronde

juni - oktober

Nadere kennismaking dorpsverenigingen

Op 10 juni hebben we 's-Heer Arendskerke & Eindewege, Wilhelminadorp en Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge bezocht. Zo kregen we een eerste indruk van de sfeer, de thema's en plekken die belangrijk zijn en leerden we meer over hoe we de bewoners het beste kunnen betrekken.

In elk dorp spraken we af met iemand van de dorpsvereniging en soms enkele andere inwoners. We werden hartelijk ontvangen! Hieronder volgt een verslag van de dag.

's-Heer Arendskerke & Eindewege

In de ochtend nam Sjaak Dekker van Stichting Overlegorgaan 's-Heer Arendskerke ons mee voor een wandeling door het dorp. Veel bewoners vinden het hier fijn en rustig wonen. Centraal in het dorp staat de Petruskerk, voor de bewoners een belangrijk element in het dorpsaanzicht. De kerk wordt steeds minder gebruikt. De kerkdiensten rouleren inmiddels tussen drie dorpen, waaronder 's-Heer Arendskerke. Het is dan ook de vraag wat er in de toekomst met het kerkgebouw moet gebeuren als het religieuze gebruik wegvalt.

De veranderende voorzieningen in het dorp maken duidelijk dat de toekomstbestendigheid een belangrijk onderwerp is. De sluiting van de laatste winkel wordt door veel bewoners als een gemis ervaren. Tegelijkertijd is er behoefte aan vernieuwing van het dorpshuis, een belangrijke ontmoetingsplek. Deze ontwikkelingen roepen de vraag op hoe het dorp ook in de toekomst leefbaar en aantrekkelijk kan blijven.

Er is een hechte voetbalvereniging en een actief dorpshuis, al functioneren deze enigszins los van elkaar en van andere initiatieven. Ook het nieuwe basisschool gebouw dat bijna af is, staat los van het dorpshuis of andere centrale functies. In de gesprekken klinkt dan ook de wens door naar meer samenhang, zowel praktisch als sociaal.

Na de wandeling reden we met de auto naar Eindewege. Op enkele plekken stoppen we en werden we bijgepraat over de ontstaansgeschiedenis van deze wijk. De mix van woningen en bedrijven zorgt hier voor een eigen dynamiek, maar ook voor uitdagingen. Het vraagt om afstemming en goed overleg, zodat beide functies elkaar niet in de weg zitten en misschien zelfs kunnen versterken.

Samenvattend lijken in 's-Heer Arendskerke & Eindewege vooral de thema's voorzieningen, wonen, mobiliteit en sociale samenhang naar voren te komen.

Wilhelminadorp

In Wilhelminadorp stapten we op de fiets voor een rondrit, samen met Dick Oostinga van Belangenvereniging Wilhelminadorp en twee andere dorpsbewoners. Onderweg vertellen zij over de geschiedenis van Wilhelminadorp, wat zij waarderen aan het wonen in het dorp, en laten ze ons verschillende plekken zien. We worden ook hartelijk ontvangen bij een bewoner thuis, die aan de rand van het dorp woont, grenzend aan het gebied waar plannen zijn voor een geheel nieuwe woonwijk (Wilhelminadorp West). Onder het genot van koffie en taart spreken we over de kansen en zorgen die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

“De ontwikkelingen van de voorzieningen roepen de vraag op hoe het dorp ook in de toekomst leefbaar en aantrekkelijk kan blijven.”

“Rust, ruimte en het gevoel van thuis komen zijn voor veel bewoners belangrijk.”

Wilhelminadorp ligt vlak bij Goes. Bewoners maken dan ook graag en gemakkelijk gebruik van de voorzieningen in de stad, waardoor bepaalde functies in het dorp zelf minder noodzakelijk zijn. Tegelijk is er een sterke behoefte om het dorp zelfstandig en herkenbaar te houden. De nabijheid van Goes is prettig, maar sommige bewoners willen niet ‘vastgroeien’ aan de stad. Rust, ruimte en het gevoel van thuis komen zijn voor veel bewoners belangrijk.

Een belangrijk onderwerp is de geplande uitbreiding aan de zuid- en westzijde van het dorp. De mogelijke verdubbeling van het aantal woningen wordt als spannend ervaren, maar ook als kans. Er is behoefte aan woningen, vooral voor jongeren en jonge gezinnen. Veel bewoners vinden het daarbij wel belangrijk dat de woningen passen bij de dorpsse uitstraling met oog voor groen en biodiversiteit.

De uitbreiding biedt bovendien de mogelijkheid om nieuwe voorzieningen toe te voegen, te vernieuwen en te combineren. Zowel het dorpshuis als de basisschool zijn bijvoorbeeld toe aan vernieuwing. De bewoners zien hierin een kans voor een “nieuw dorpshart”.

Ook mobiliteit en bereikbaarheid komen aan bod. Het openbaar vervoer is beperkt, maar dat wordt deels opgevangen door onderlinge hulp, zoals de burentaxi.

De relatie met de gemeente Goes is in het verleden niet altijd soepel verlopen. Hoewel het contact inmiddels is verbeterd, blijft er behoefte aan duidelijke en transparante communicatie over plannen en besluitvorming.

De thema's die centraal lijken te staan zijn wonen, voorzieningen, identiteit, en de balans tussen natuur, groei en de verhouding van het dorp tot de stad.

“Bewoners zien de mogelijke verdubbeling van het aantal woningen als een kans, maar ook als een uitdaging.”

Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge

Aan het eind van de dag gingen we op pad met een busje, samen met Evert Kloet, voorzitter van vereniging gemeenschap Wolphaartsdijk, en twee leden van de ondernemersvereniging. Met veel trots en enthousiasme lieten ze ons het dorp zien. We reden door de dorpskernen, langs de campings, het haventje en de sportvelden.

Wat opvalt is de sterke betrokkenheid van de bewoners. Er zijn veel verenigingen, sportclubs, speeltuinen en twee basisscholen. Mensen gunnen elkaar wat en pakken dingen samen op. Ze vertelden dat de saamhorigheid breed wordt gedragen en een kracht van het dorp is.

Tegelijkertijd klinkt ook de wens om als dorp serieuzer genomen te worden door de gemeente Goes. Er is behoefte aan erkenning, een wederkerige relatie en goede communicatie. Bewoners geven aan dat het dorp veel bijdraagt aan de gemeente, met name via toerisme, en zouden dit graag terugzien in aandacht en investeringen. Zo wordt bijvoorbeeld genoemd dat de huidige lantaarnpalen in de haven oude afdankers uit de stad zouden zijn, iets wat voor sommigen symbool staat voor een gebrek aan wederkerigheid.

Toerisme speelt daarbij een dubbele rol: het brengt levendigheid en kansen, maar vraagt ook om duidelijke afspraken en afstemming met het dorp. Recreatieve voorzieningen moeten toegankelijk en plezierig zijn voor zowel toeristen als bewoners.

Het dorp is aantrekkelijk voor jonge gezinnen, mede dankzij de aanwezige voorzieningen. Daarnaast vestigen zich ook veel jonge reformatorische gezinnen in het dorp, aangetrokken door de hechte en groeiende reformatorische gemeenschap.

Er liggen duidelijke kansen. Zoals het verbeteren van de uitstraling en natuurbeleving bij strandje de Meerkoet. Dat wordt nu als rommelig ervaren, onder andere door het vele zeewier. Ook is er behoefte aan een kleinschalig bedrijventerrein voor lokale ondernemers.

Wat opvalt: er is energie in het dorp. Ondernemers zien kansen en willen die benutten. Het toerisme groeit. Restaurants zitten vaak vol. De ondernemers zien toeristen rondlopen, op zoek naar iets te doen. Dat vraagt om meer voorzieningen en nieuwe plekken die daarbij aansluiten.

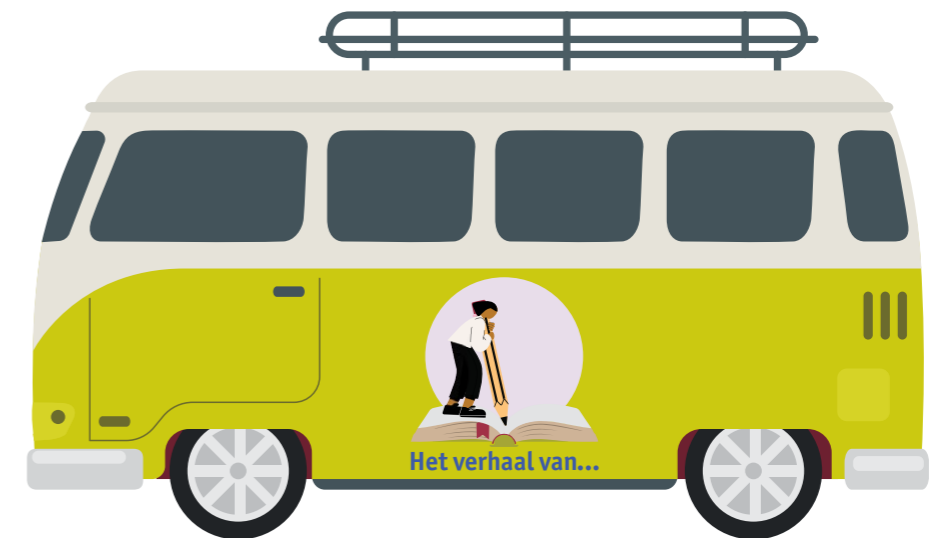
“Er is energie om te ondernemen in dit dorp!”

Straatgesprekken

In ieder dorp gaan we op verschillende manieren gesprek met inwoners, van jong tot oud. In juni en juli zijn we gestart in Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge, 's-Heer Arendskerke & Eindewege en Wilhelminadorp.

Met behulp van panelen vroegen we op straat, bij de supermarkt of het dorps huis naar het karakter van het dorp en wat er belangrijk is voor zijn toekomst. Wat leeft er? Wat maakt het dorp bijzonder? En wat is er nodig om er prettig te blijven wonen? Hieronder lees je per dorp een korte samenvatting van deze eerste momenten.

Straatgesprekken Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge

Op een zonnige woensdagmiddag stonden we met ons participatiebusje voor de deur bij Boon's Dagmarkt in Wolphaartsdijk om in gesprek te gaan over de toekomst van het dorp. Inwoners spraken met trots over hun dorp en dachten enthousiast mee!

Een hecht dorp met oog voor elkaar

Inwoners van Wolphaartsdijk en Oud-Sabbinge waarderen het dorpse karakter: de rust, de ruimte en het 'ons kent ons'-gevoel. Het is een plek waar mensen elkaar groeten op straat en waar je gerust de deur open kunt laten staan. Zoals iemand het verwoordde: "Je kunt je kinderen buiten laten spelen, want de burens houden een oogje in het zeil."

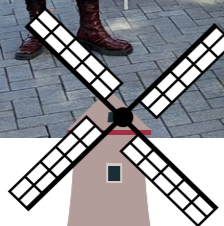
Toch ervaart niet iedereen die verbondenheid. Sommige inwoners voelen minder saamhorigheid, bijvoorbeeld als ze buiten de dorpskern wonen of geen lid zijn van een vereniging of geloofsgemeenschap. Ook tussen Wolphaartsdijk en Oud-Sabbinge wordt soms een afstand ervaren.

Wanneer	25 juni
Waar	Boon's Dagmarkt
Wie	Ongeveer 40 mensen

Toerisme biedt kansen voor meer voorzieningen

Inwoners zijn blij met de basisvoorzieningen in het dorp, vooral met de aanwezigheid van supermarkten. Die worden als essentieel gezien en blijven mede bestaan dankzij het toerisme. Dat toerisme biedt volgens inwoners ook kansen voor uitbreiding: een koffietentje of een betaalbaar eetcafé zou een waardevolle aanvulling zijn – voor henzelf én voor bezoekers.

"Wij wonen op een plek waar je elkaar groet op straat en de deur gerust open kunt laten staan."

Ruimte voor jongeren om samen te komen

Tieneren trekken nu vooral naar Goes voor activiteiten. Een overdekte ontmoetingsplek in het dorp zou volgens hen welkom zijn. Jongere kinderen zijn daarentegen blij met de speeltuinen in het dorp.

Natuur als kwaliteit, maar het onderhoud kan beter

De natuur wordt gezien als een van de grootste kwaliteiten van het gebied. Favoriete plekken zijn het Veerse Meer, de strandjes en kleine bosjes.

Maar het onderhoud van het groen en het water verdient volgens sommigen meer aandacht. Vooral bij het strandje de Meerkoet. Er is een bewonersinitiatief ontstaan dat zich inzet om deze plek aantrekkelijker en toegankelijker te maken.

Woonruimte nodig voor jongeren, starters en ouderen

Er is behoefte aan meer woningen. Vooral voor jongeren, starters en ouderen. Veel inwoners willen dat hun kinderen de mogelijkheid hebben om in het dorp te blijven wonen. Zij moeten nu uitwijken naar andere plekken omdat het vaak niet lukt om een woning in het dorp te vinden.

"De wens is dat toerisme, ondernemers en het dorp meer samenwerken, zodat er wederzijdse voordelen ontstaan en de kwaliteit van het dorp behouden blijft."

Toerisme vraagt om goede afstemming

Het toerisme biedt het dorp veel kansen. Het draagt bij aan de werkgelegenheid, levendigheid en het in stand houden van voorzieningen. Tegelijkertijd is het belangrijk om de balans te bewaken.

Inwoners geven aan dat toeristische ontwikkelingen soms uit de lucht komen vallen en niet altijd aansluiten op het karakter van het dorp en de omgeving. Of dat er lokale samenwerking mist. De wens is dat toerisme ondernemers en het dorp meer samenwerken, zodat er wederzijdse voordelen ontstaan en de kwaliteit van het dorp behouden blijft.

Ook benoemen veel mensen dat de huidige hoeveelheid toerisme niet verder uit hoeft te breiden. Wel zien zij kansen om meer gerichte voorzieningen te creëren, zodat toeristen echt een plek hebben en tegelijk iets bijdragen aan het dorp. Zulke verbeteringen kunnen ook de leefkwaliteit voor inwoners versterken.

Aandacht voor verkeersveiligheid en onderhoud

Verkeersveiligheid is een veelgenoemd onderwerp. Op sommige wegen wordt te hard gereden, zoals op de Muidenweg/Aardebolleweg. Dit maakt het onveilig voor fietsers en voetgangers, en zorgt ervoor dat kinderen niet alleen deze weg mogen gebruiken van hun ouders. Ook fietspaden en voetpaden zijn op sommige plekken aan onderhoud toe, bijvoorbeeld vanwege losse klinkers. Daarnaast verdienen de fiets- en voetgangersverbindingen naar het dorpshart extra aandacht

Inloopbijeenkomst 's-Heer Arendskerke & Eindewege

Op dinsdag 25 juni organiseerden we buiten bij het Arendhuis een inloopbijeenkomst over de toekomst van 's-Heer Arendskerke & Eindewege. Onder het genot van soep en broodjes, verzorgd door het dorps huis, gingen we in gesprek met een aantal betrokken inwoners.

Wanneer	25 juni
Waar	Arendhuis
Wie	Ongeveer 15 mensen

Een vriendelijk en pittoresk dorp

Volgens de aanwezigen heeft het dorp een vriendelijk karakter en een pittoreske uitstraling. "Het is gewoon een lekker rustig dorp", werd er gezegd. Ook werd benoemd dat er in het dorp veel samen georganiseerd wordt, wat bijdraagt aan het gemeenschapsgevoel.

Versterk de sociale verbinding

Favoriete plekken in het dorp zijn de school, het dorps huis, de voetbal- en tennisclub en Brasserie De Panhoeve. Het dorps huis wordt zeer gewaardeerd als ontmoetingsplek, al is er behoefte aan meer activiteiten voor jongeren. Ook biedt het gebouw kansen voor verduurzaming. De voetbalclub vervult een belangrijke sociale rol, met veel leden, ook van buiten het dorp.

Tegelijkertijd ervaren sommige inwoners de sociale activiteiten als versnipperd. Er liggen kansen om verbindingen te versterken en bestaande initiatieven meer als geheel te laten functioneren. Ook Eindewege werd genoemd als een plek die wat op zichzelf staat; de verbinding met 's-Heer Arendskerke zou versterkt kunnen worden.

Behoud een buurtsuper

De sluiting van de kleine dorps supermarkt wordt als een gemis ervaren. Niet alleen voor een vergeten boodschap of het ophalen van een pakketje, maar ook als plek voor spontane ontmoetingen. Er werd geopperd dat zo'n voorziening wellicht in kleine vorm terug zou kunnen keren, bijvoorbeeld met inzet van vrijwilligers.

Woningen voor jongeren en starters

Ook wonen kwam aan bod. Er is behoefte aan meer (betaalbare) woningen, met name voor jongeren en starters. Er moet actief gezocht worden naar locaties voor woningbouw. Dit biedt ook kansen om bestaande voorzieningen te behouden of nieuwe toe te voegen.

Groene omgeving: behoud en onderhoud nodig

De speeltuinen in het dorp zouden volgens sommigen wat uitdagender mogen zijn. Daarnaast werd het Poelbos genoemd als een waardevolle groene plek vlakbij het dorp. Wel is er aandacht nodig voor het onderhoud. Tot slot werd de groene buffer tussen 's-Heer Arendskerke en Eindewege als positief benoemd; een stukje land waarop niet gebouwd zou moeten worden.

Verder werd aangegeven dat er kansen liggen om meer te profiteren van de recreatieve kwaliteiten van de omgeving.

Inloopbijeenkomst Wilhelminadorp

Op een zomerse donderdagavond kwam een groep inwoners samen bij het Wilhelminahuis voor een bijeenkomst over de toekomst van hun dorp. Met een drankje en een stuk taart werd er enthousiast meegedacht over wat Wilhelminadorp bijzonder maakt en welke kansen er liggen.

Wanneer	3 juli
Waar	Wilhelminahuis
Wie	Ongeveer 30 mensen

Rust, ruimte en het kanaal als hart van het dorp

Wilhelminadorp wordt omschreven als rustig, knus en gemoedelijk. Je woont er met het gevoel van ruimte en natuur, maar hebt tegelijkertijd de luxe van de stad Goes dichtbij. Een dorpskern is er eigenlijk niet, maar dat wordt niet als een gemis ervaren: het kanaal vormt het herkenningspunt van het dorp. Voor veel bewoners is het een geliefde plek: om te wandelen, fietsen of op het water te zijn.

Recreatiekansen langs kanaal en het bos

Het recreatieve buitenleven wordt dus gewaardeerd, maar er zijn ook kansen om het meer te faciliteren en meer van te profiteren. Zo werd geopperd om wandelen langs en zwemmen in het kanaal aantrekkelijker en toegankelijker te maken en meer aanlegsteigers aan te leggen. En om extra wandelrondjes te creëren en bankjes te plaatsen langs wandelpaden in het bos.

Verkeersveiligheid vraagt om actie

Hoe geliefd het kanaal ook is, er zijn ook zorgen over de verkeerssituatie erlangs. Er wordt hard gereden op de dijken, terwijl stoepen smal zijn en de ruimte voor fietsers beperkt is. Er klonk veel animo om het dorp autolouwer te maken, bijvoorbeeld door eenrichtingsverkeer in te voeren, drempels aan te leggen of van sommige straten gedeelde ruimtes te maken waar auto's te gast zijn. Ook de fietsroute naar Goes zou volgens velen veiliger en breder moeten worden. Een goede OV-verbinding blijft daarnaast belangrijk, met name voor inwoners die zorg nodig hebben in de stad.

“Zorg dat nieuwe wijken echt iets toevoegen: maak ze groen, kleinschalig en passend bij het dorp.”

Wijken moeten dorps karakter versterken

De ontwikkeling van Wilhelminadorp Zuid roept gemengde reacties op. Sommige bewoners vinden dat de plannen onvoldoende aansluiten bij het dorps karakter en betreuen het gebrek aan betrokkenheid bij de totstandkoming. Dat voelt als een gemiste kans. Juist daardoor is de betrokkenheid bij de ontwikkelingen voor Wilhelminadorp West groot. Inwoners willen dat deze wijk écht iets toevoegt aan het dorp: groen, kleinschalig, dorps van opzet en met bijdrage aan de gemeenschap.

Voorzieningen dichtbij, maar meer behoefte in het dorp zelf

Voor voorzieningen maken inwoners veel gebruik van de stad Goes, dankzij de nabije ligging. In het dorp zelf zien zij vooral graag meer alledaagse voorzieningen, zoals elektrische laadpunten, een kleine buurtwinkel (eventueel gerund door vrijwilligers), een broodautomaat, en ondersteunende zorgfuncties zoals een prikpost, een fysio, een apotheek en misschien een huisarts.

Ook kinderopvang werd benoemd. Omdat de opvang nu pas vanaf 2 jaar mogelijk is, kijken jonge ouders uit naar andere dorpen of Goes en blijven daar vaak ook voor de kinderopvang vanaf 2 jaar en basisschool. Door opvang vanaf 0 jaar mogelijk te maken, wordt het dorp aantrekkelijker voor jonge gezinnen en groeit de betrokkenheid bij lokale voorzieningen.

Daarnaast is er een wens om functies slim te combineren: een plek waar school, opvang, speeltuin en dorpshuis samenkomen. Dit is niet alleen praktisch, maar zorgt ook een centrale plek voor ontmoeting.

Groen verdient meer aandacht

Het groen in en om het dorp verdient meer aandacht. In de nieuwe wijk moet genoeg groen terugkomen, en ook bestaande plekken zoals het voetbalveldje en de speeltuinen kunnen worden opgeknapt. Kleine maatregelen zoals prullenbakken, hondenpoepzakjes en beter onderhoud zouden al veel verschil kunnen maken.

Ook op het gebied van duurzaamheid werden ideeën gedeeld. Denk aan een buurtaccu of wijkbatterij, gezamenlijke zonne-energie en klimaatvriendelijke woningbouw. Inwoners willen graag samenwerken aan duurzame oplossingen die het dorp toekomstbestendig maken.

“Maak het dorp veiliger door hardrijden aan te pakken en stoepen en fietspaden beter te onderhouden.”

Gesprek werkgroep verkeer Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge

Kinderparticipatie

Op 22 juli spraken we met Piet en Sjaan van de werkgroep verkeer in Wolphaartsdijk en Oud-Sabbinge. Deze groep ontstond bij de ontwikkeling van de dorpsplannen van 2015 en verzamelt sindsdien verkeersknelpunten en ideeën van inwoners. Ze bespreken deze met de dorpsvereniging en de gemeente. Samen namen we de aandachtspunten door en bespraken we de belangrijkste thema's voor de dorpsvisie.

Wanneer	22 juli
Waar	De Griffioen
Wie	2 leden van de werkgroep verkeer

Betere verbinding met het Veerse Meer

Het Veerse Meer is van grote waarde voor inwoners én toeristen. Een goede en veilige verbinding vergroot de aantrekkelijkheid van Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge en maakt recreatie beter bereikbaar. De route via Nazareth en het Leuterwegje kan aantrekkelijker en veiliger worden gemaakt door een apart voetpad aan te leggen en de oversteek herkenbaarder in te richten. Als extra idee werd een mogelijke fluisterbootroute via deze route genoemd. Ook een vrijliggend fiets- en looppad langs de Muiderweg en de Aardebolleweg zou de toegankelijkheid van het recreatiegebied versterken. Daarnaast kan de Veerweg verbeterd worden door ruimte te maken voor een losstaand looppad, zodat wandelen richting het Veerse Meer prettiger en veiliger wordt.

Vrachtverkeer om het dorp heen

In de dorpen zelf ervaren bewoners vooral drukte en overlast door verkeer. In Oud-Sabbinge is er overlast van vrachtwagens die door het dorpshart rijden. Bewoners hebben liever dat deze via de omliggende wegen rijden. In Wolphaartsdijk speelt juist sluipverkeer een rol: automobilisten kiezen het dorp als handige doorgangsroute, wat de rust en veiligheid in het dorpshart niet ten goede komt.

Meer aandachtspunten en vervolg

Daarnaast kwamen er ook andere onderwerpen voorbij. Denk aan het verlagen van de snelheid in een aantal straten, het creëren van meer parkeerruimte en het verbreden van stoepen. Ook veilige oversteken naar de sportvelden kwamen ter sprake. We spraken af dat werkgroep betrokken blijft bij van de ontwikkeling dorpsvisie, zodat de thema's rond verkeer duidelijk en zorgvuldig worden meegenomen.

We nemen niet alleen de stem van volwassenen mee, maar ook de ideeën van kinderen. In Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge en in 's-Heer Arendskerke & Eindewege hebben we meegedaan met de kindervakantieweken, waarbij we samen met de kinderen tekenden en droomden over de toekomst van hun dorp.

In Wilhelminadorp is al uitgebreid met kinderen van de Stamperiuschool gesproken over de toekomst van hun dorp. Van deze inbreng hebben we dankbaar gebruikgemaakt. De opbrengsten van deze gesprekken zijn ook meegenomen in dit logboek.

Kindervakantieweken Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge

Op maandag 12 augustus mochten we aanschuiven bij de Kindervakantieweken in Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge. Op grote kleurplaten tekenden kinderen hun droom voor de toekomst van het dorp.

Tevreden, maar altijd ruimte voor meer

De meeste kinderen zijn nu al blij met wat er is. Hun dorp voelt fijn en compleet. Ze spelen graag met elkaar buiten en vinden dat er veel leuk te doen is. Maar als je mag dromen, is er altijd plek voor nieuwe ideeën.

Het Veerse Meer mag avontuurlijker

Het Veerse Meer is nu al een van de favoriete speelplekken, maar het kan volgens sommigen schoner en leuker. Een steiger om vanaf te springen, een glijbaan het water in, een kasteel in het water... zo wordt zwemmen een echt avontuur!

Een zwembad voor iedereen

Veel kinderen dromen van een zwembad in het dorp. Er is er wel één bij de camping, maar die is alleen voor gasten.

Leuke picknickplekken

Jonge meiden tussen de tien en zestien willen graag plekken om samen te kletsen. Zoals parkjes met een picknicktafel. Of een stukje strand met stoelen en parasols. Een knusse plek met mooi uitzicht waar je ongestoord samen kan komen.

Wanneer	12 augustus
Waar	Speeltuin Wolphaartsdijk
Wie	Ongeveer 30 kinderen en jongeren

Een uitdagend en goed voetbalveld

De jongens zouden het voetbalveldje graag uitdagender maken. Doelen met zes gaten om op te mikken, of een groter veld van gras in plaats van asfalt.

Een fontein in het hart van het dorp

Ook het centrum mag volgens sommigen wat levendiger. Een waterfontein en waterspeelplek bij dorps huis De Griffioen zou daar volgens hen perfect voor zijn.

Op naar de eerste Wolphacup

En voor de crossers in het dorp is er één duidelijke wens: een eigen crossbaan, zodat ze niet meer ver weg hoeven. Mét natuurlijk de jaarlijkse Wolphacup, want een beetje competitie maakt alles leuker.

Kinderparticipatie Stamperiuschool Wilhelminadorp

De Stamperiuschool in Wilhelminadorp nam het initiatief om samen met alle leerlingen na te denken over de toekomst van hun dorp. De kinderen van groep 1 tot en met 8 visualiseerden hun ideeën door te tekenen, plattegronden te maken en te knutselen. Zo lieten ze zien hoe zij hun dorp over een paar jaar graag zouden zien.

Er zijn te weinig speelplekken

Veel kinderen vinden dat er in Wilhelminadorp te weinig plekken zijn om te spelen. Vooral de oudste leerlingen, van groep 8, vervelen zich soms omdat er weinig uitdagende speelplekken zijn. Ze dromen van avontuurlijkere plekken waar ze echt kunnen klimmen, klauteren en springen, bijvoorbeeld met een kabelbaan of spannende klimtoestellen.

Nieuwe speelplek in Wilhelminadorp-West

Voor de nieuwe wijk Wilhelminadorp-West hebben de kinderen volop ideeën aangedragen. Ze willen bijvoorbeeld een natuurspeeltuinen waar je kunt klimmen en klauteren, met boomstammetjes, planten en uitdagende toestellen

Wanneer	27 juni 2025
Waar	Stamperius School, Wilhelminadorp
Wie	Ongeveer 30 kinderen en jongeren

zoals kabelbanen en klauterparcoursen. Ook de klassieke speeltoestellen zoals schommels, duikelrekken, glijbanen en wippen mogen niet ontbreken. De kinderen hopen dat deze plek spannend, avontuurlijk én uitdagend wordt, zodat iedereen plezier kan hebben.

Rustige plekjes, schaduw en inclusiviteit

Naast avontuur vinden de kinderen het ook belangrijk om plekjes te hebben waar je even rustig kunt zitten. Schaduwrijke plekken zijn nodig zodat het niet te heet wordt, en ook bloemen en groene hoekjes maken het fijn om even uit te rusten. Inclusiviteit is een groot thema: kinderen met een beperking moeten ook mee kunnen spelen. Prikkelarme plekjes, zachte ondergronden en goede bereikbaarheid zorgen ervoor dat niemand langs de zijlijn staat.

Een echte tentoonstelling

De kinderen organiseerden een echte tentoonstelling, waarbij ouders en de gemeente waren uitgenodigd. Elke klas gaf een rondleiding en kon uitleggen wat ze hadden bedacht.

Een stem in de dorpsvisie

Na de slotpresentatie kreeg wethouder Joan Veldhuizen alle plannen mee. Deze ideeën worden gebruikt bij het ontwerp van de nieuwe speelplek en dragen bij aan de dorpsvisie van Wilhelminadorp.

Digitale vragenlijst

Inwoners hebben ook online meegedacht over de toekomst van de dorpen. Dit kon via het platform [Goespraatmee.nl](https://goespraatmee.nl). Voor de eerste drie dorpen hebben in totaal 302 mensen de vragenlijst ingevuld.

Promotie van de vragenlijst

Om de vragenlijst onder de aandacht te brengen hebben we diverse middelen ingezet. Op social media plaatsten we een oproep en alle bewoners ontvingen een ansichtkaart. Ook spoorden de dorpsverenigingen en andere organisaties in dorpen hun leden aan om de vragenlijst in te vullen.

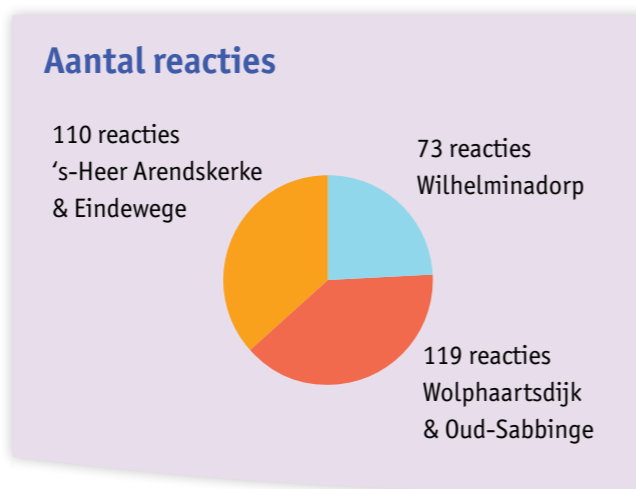
Opbouw van de vragenlijst

De vragenlijst bestond uit acht thema's. Bij elk thema was er een introductie, gevolgd door één of meerdere vragen.

Resultaten

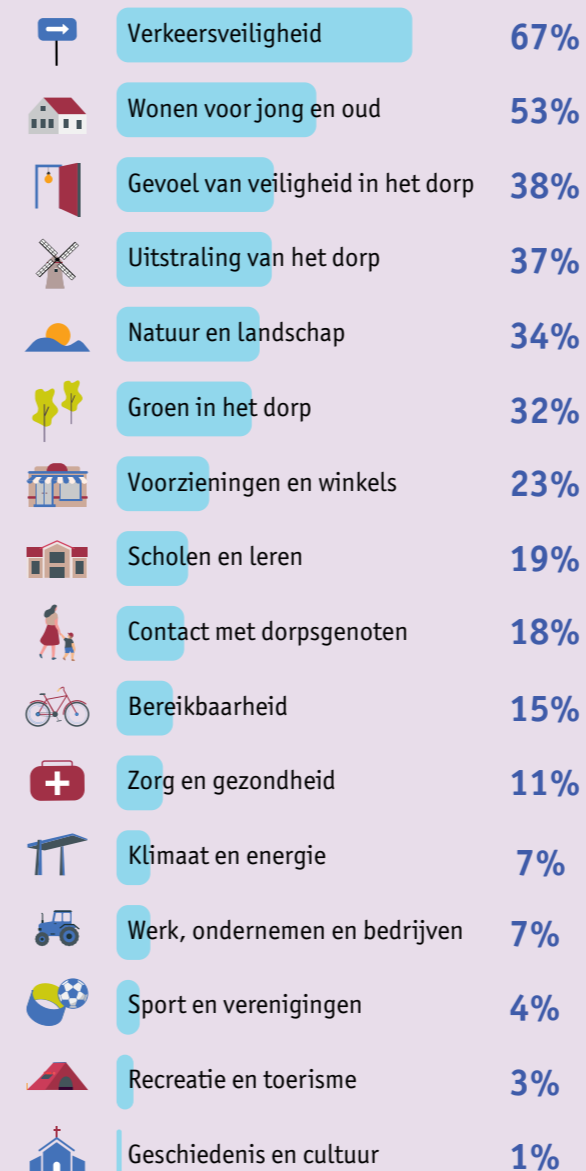
Op de volgende pagina's staan de resultaten van de vragenlijst. Bij open vragen hebben we de (meest voorkomende) antwoorden kort samengevat.

Wanneer	juni - september 2025
Waar	Online platform Goespraatmee
Wie	302 mensen

Wilhelminadorp

Wat zijn voor jou de belangrijkste onderwerpen om over in gesprek te gaan?

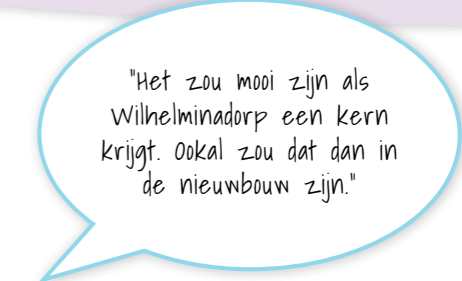
Dorps karakter

Wat kenmerkt jouw dorp?

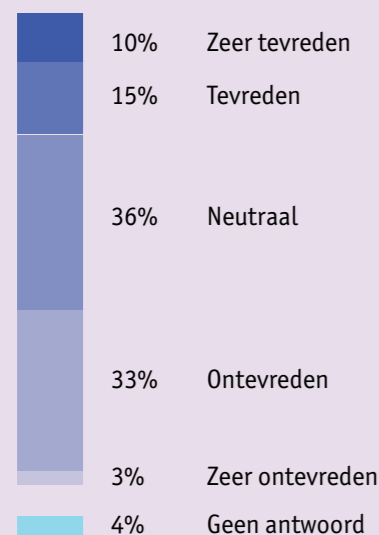
Welke kansen zie jij voor de toekomst van jouw dorp?

De geplande woningbouw wordt door veel inwoners vooral gezien als kans om **betaalbare woningen** te realiseren, zodat jongeren, ouderen en gezinnen in het dorp kunnen blijven wonen. Vaak wordt daarbij ook de wens genoemd om **voorzieningen** te versterken, zoals het behoud of vernieuwen van **de school, basiszorg en een levendige dorpskern** met ruimte voor **groen en ontmoeting**. Een kleiner deel van de reacties benadrukt juist dat extra winkels of voorzieningen niet nodig zijn, omdat Goes dichtbij ligt en het dorp zijn **rustige en kleinschalige karakter** moet behouden. Daarnaast komt **verkeersveiligheid** en het **terugdringen van sluipverkeer** naar voren als belangrijk aandachtspunt.

Voorzieningen

Ben je tevreden over de dagelijkse voorzieningen (bijv. dorpshuis, school, etc.) in jouw dorp?

Mis je voorzieningen in jouw dorp?

De 6 meest gekozen antwoorden zijn:

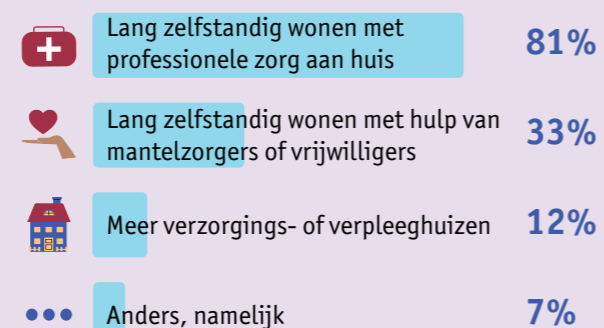
Bij 'Anders, namelijk' benoemen mensen het ontbreken van een dorpskern of ontmoetingsplek, beter openbaar vervoer, meer groen en veilige wandelroutes, wens voor kinderopvang, een bakker, fysiotherapie en een centraal gebouw voor voorzieningen.

Voorzieningen buiten het dorp

De meeste mensen geven aan voorzieningen buiten het dorp gemakkelijk (44%) of zeer gemakkelijk (26%) te kunnen bereiken. 22% beantwoordde deze vraag niet.

Zorg en samenleven

Wat is er volgens jou nodig om prettig oud te kunnen worden in jouw dorp?

Bij 'Anders, namelijk' benoemen mensen de behoefte aan ouderwoningen, woonvormen die zelfstandigheid en zorg combineren, voldoende voorzieningen voor dagelijkse behoeften en kleinschalige hofjes voor één ouder gezinnen en alleenstaanden, waar jong en oud met elkaar samenleeft.

Hoe ervaar jij het sociale contact in het dorp?

De meeste mensen geven aan voldoende contact te hebben met familie vrienden of burens (71%).

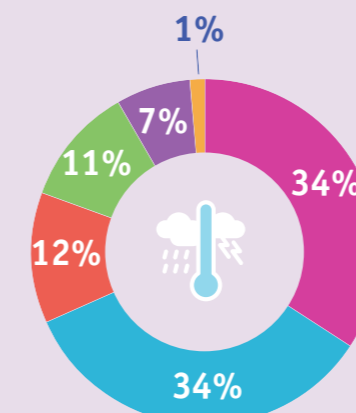
Een deel geeft aan graag meer contact met mensen uit de buurt te willen (15%), of graag deel te nemen aan activiteiten in het dorp, maar het aanbod hiervoor beperkt vindt (15%).

Een klein deel geeft aan moeite te hebben om aansluiting te vinden bij anderen in het dorp (7%), zich regelmatig eenzaam te voelen (4%).

"Ik denk dat het niet nodig is om veel winkels toe te voegen omdat er een goede en snelle bereikbaarheid is met Goes."

Duurzaamheid

Maak jij je zorgen om het klimaat in relatie tot jouw leefomgeving?

- Ja, ik maak me enigszins zorgen en denk dat we bewuster moeten omgaan met onze leefomgeving
- Nee, ik maak me niet veel zorgen, maar volg het onderwerp wel
- Nee, ik maak me geen zorgen over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Ik weet het niet / geen mening
- Ja, ik maak me veel zorgen en vind dat er dringend actie nodig is over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Anders, namelijk

Top 5 maatregelen die bewoners willen nemen om te verduurzamen

- Zuinig omgaan met water (37%)
- Zorgen voor minder afval (32%)
- Energie besparen (bijv. isoleren of de verwarming minder hoog zetten) (30%)
- Minder spullen kopen of tweedehands spullen aanschaffen (27%)
- Meer groen toevoegen op het balkon of in de tuin (25%)

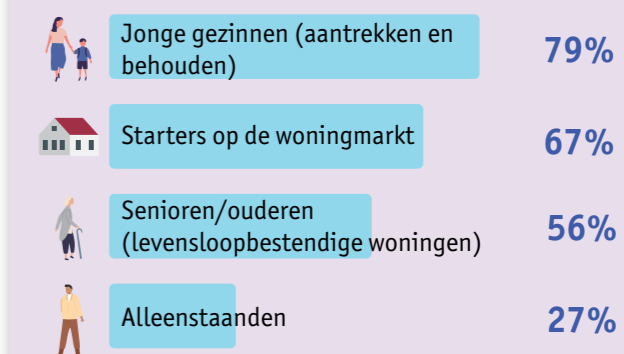
Top 5 verwachtingen van stappen die de gemeente kan zetten om te verduurzamen

- Meer groen en wateropvang aanleggen in de openbare ruimte (42%)
- Duurzaam vervoer stimuleren (bijv. fietsen, deelmobiliteit en laadpalen) (37%)
- Meer financiële ondersteuning voor (woning)verduurzaming (34%)
- Inwoners duidelijk informeren over beschikbare situaties (27%)
- Zelf het goede voorbeeld geven als gemeente (25%)

Wonen

Voor welke doelgroep moeten er woningen gebouwd worden in het dorp volgens jou?

De 4 meest gekozen antwoorden zijn:

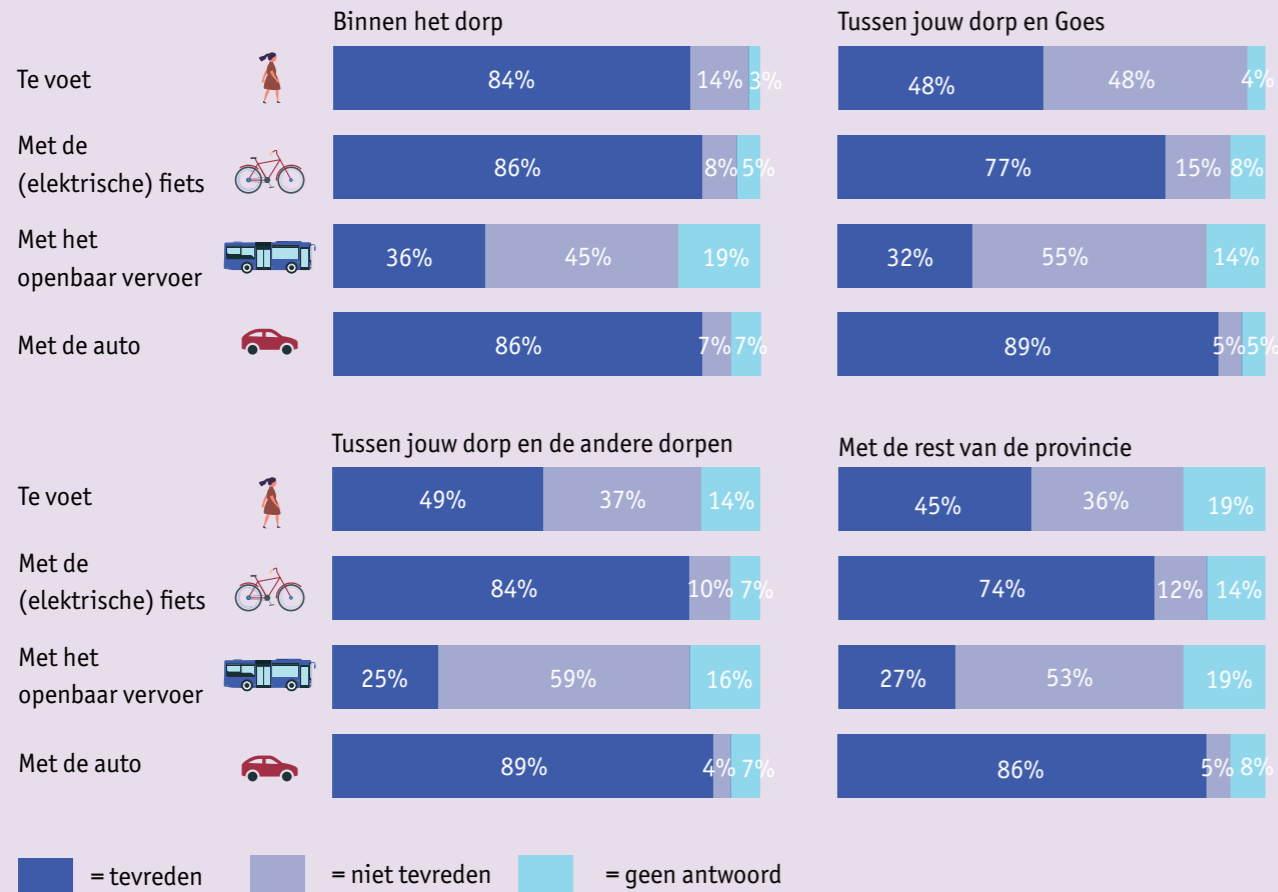

Stel, we voegen woningen toe in het dorp. Waar zou dat volgens jou kunnen?

De meeste mensen hebben deze vraag niet beantwoord (71%). Dat kan te maken hebben met een grote woningbouwontwikkeling die al op de planning staat. Verder geeft 18% aan om aan de randen van het dorpen bij te bouwen.

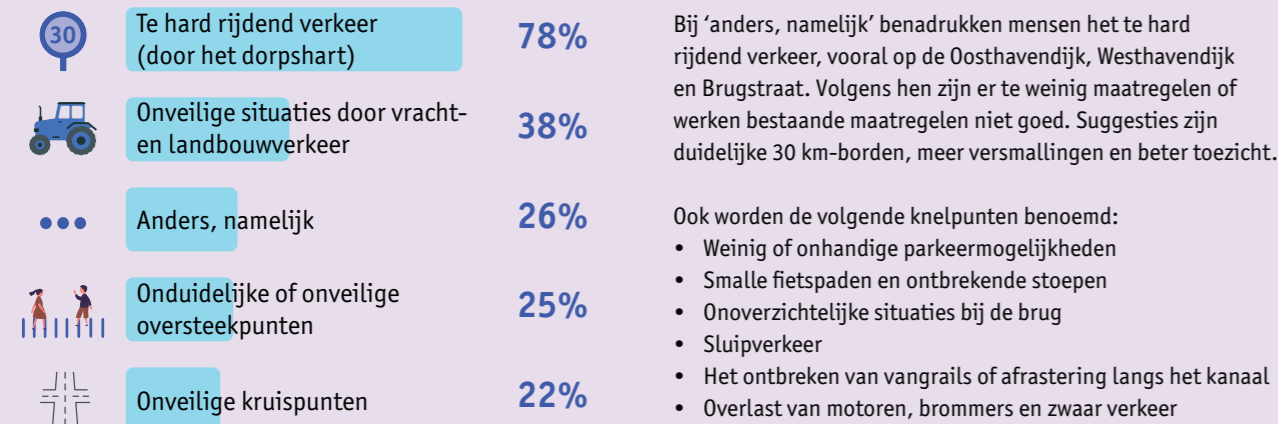
Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Hoe ervaar je de bereikbaarheid van jouw dorp?

Wat zijn de belangrijkste verbeterpunten voor de verkeersveiligheid in jouw dorp?

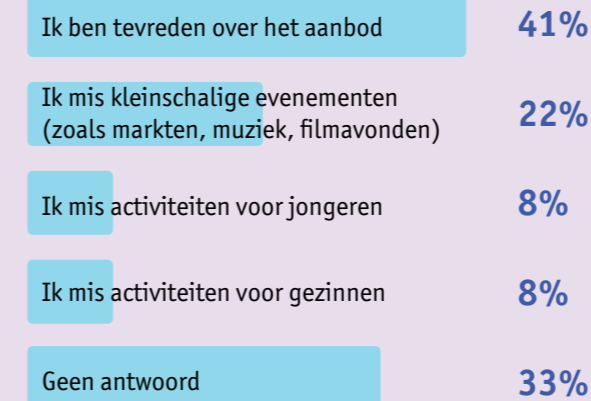
De 5 meest gekozen antwoorden zijn:

Groen en recreatie

Wat vind je van de evenementen of gezamenlijke activiteiten in het dorp?

De 5 meest gekozen antwoorden zijn:

Wat vind je belangrijk voor het groen binnen jouw dorp?

Bij 'anders, namelijk' vragen mensen aandacht voor beter onderhoud van groen (met name langs fietspaden), schoonhouden van het kanaal, groen in de nieuwe wijken, meer bankjes en recreatieve kansen langs wandelroutes en het kanaal benutten.

Wat vind je belangrijk voor de groene en recreatieve ruimte buiten het dorp?

Bij 'anders, namelijk' noemen mensen herbeplanting na houtkap, betere controle en voorzieningen bij het kanaal, naleving van regels voor gemotoriseerd verkeer in het buitengebied, en vernieuwde, uitdagende speelplekken.

Bedrijvigheid

Is er voldoende werk en bedrijvigheid in de gemeente Goes?

70% vindt dat er voldoende werk en bedrijvigheid is in de gemeente.

14% zou graag meer diversiteit in werkgelegenheid zien.

11% zou graag meer lokale werkgelegenheid zien.

"De plekken die de laatste jaren als zit-, zwem- en wandelplekken zijn ontstaan zouden beter gefaciliteerd en onderhouden moeten worden."

Tot slot

Wil je ons nog iets meegeven over de Dorpsvisies?

Veel mensen geven aan dat **verkeersveiligheid** een groot aandachtspunt is, met name te hard rijden op de Brugstraat, Oost- en Westhavendijk en het negeren van zebrapaden. Ze vragen om concrete maatregelen zoals drempels, betere handhaving en aanpassingen aan de infrastructuur.

Daarnaast wordt vaak het belang van het behoud van **het kleinschalige, groene en rustige karakter** van het dorp genoemd; men wil groei met behoud van het dorpsgevoel en voldoende groen.

Er is ook behoefte aan meer ontmoetingsplekken, speelvoorzieningen en een dorpskern waar activiteiten kunnen plaatsvinden. Enkele respondenten wijzen op het belang van betaalbare woningen voor jongeren uit het dorp. Verder zijn er zorgen over zwerfafval en de locatie van afvalcontainers. Tot slot wordt er gevraagd om duidelijke communicatie over de inhoud en uitvoering van de dorpsvisie, waarbij sommigen graag actief willen meedenken en hopen dat de visie daadwerkelijk tot actie leidt.

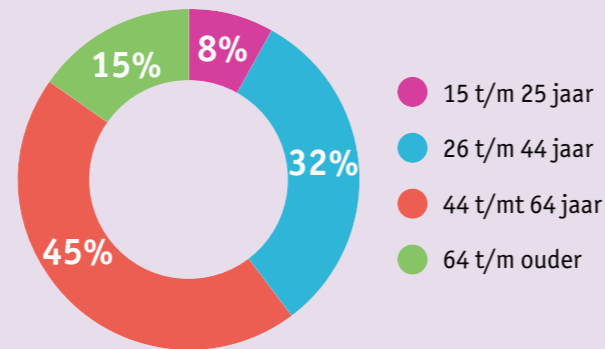
Meedenkgroep

16 mensen hebben zich aangemeld voor de meedenkgroep.

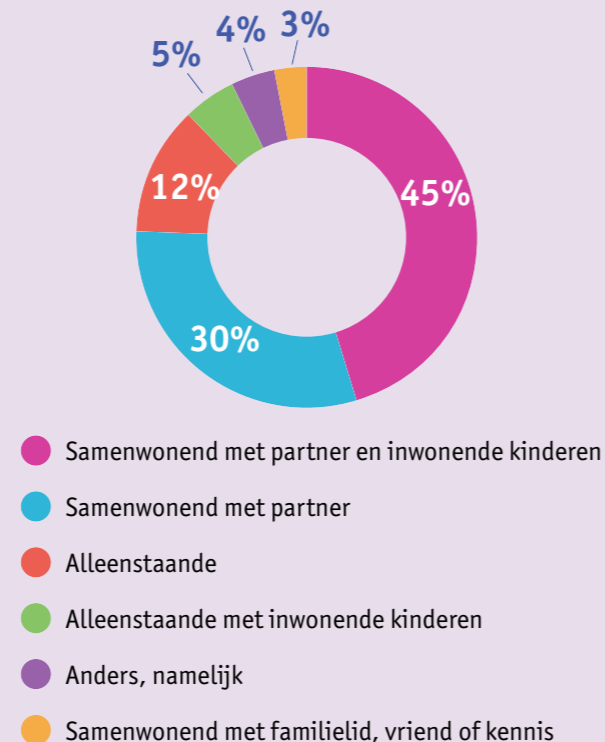
"Als Wilhelminadorp niet vol gepropt wordt, maar met veel groen wordt ingericht en met oog voor de natuur, kan de "geest" van het dorp behouden blijven."

Achtergrondvragen

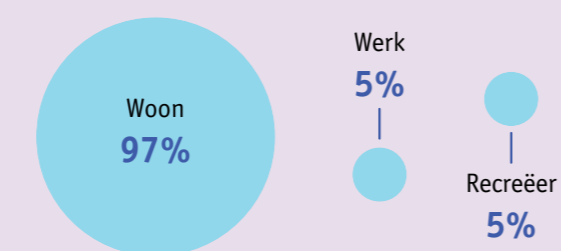
Wat is jouw leeftijd?

Wat is de samenstelling van jouw huishouden?

Ik vul deze vragenlijst in omdat ik in het dorp:

's-Heer Arendskerke & Eindewege

Wat zijn voor jou de belangrijkste onderwerpen om over in gesprek te gaan?

Wonen voor jong en oud	65%
Voorzieningen en winkels	45%
Gevoel van veiligheid in het dorp	31%
Verkeersveiligheid	27%
Zorg en gezondheid	26%
Natuur en landschap	25%
Sport en verenigingen	25%
Scholen en leren	22%
Uitstraling van het dorp	21%
Bereikbaarheid	21%
Groen in het dorp	17%
Contact met dorpsgenoten	13%
Klimaat en energie	11%
Werk, ondernemen en bedrijven	3%
Geschiedenis en cultuur	2%
Recreatie en toerisme	1%

Dorps karakter

Wat kenmerkt jouw dorp?

"Een fijne rustige woonomgeving."

"Een hecht en actief verenigingsleven voor jong en oud."

"De kerk met de ring eromheen."

"Saamhorigheid."

Welke kansen zie jij voor de toekomst van jouw dorp?

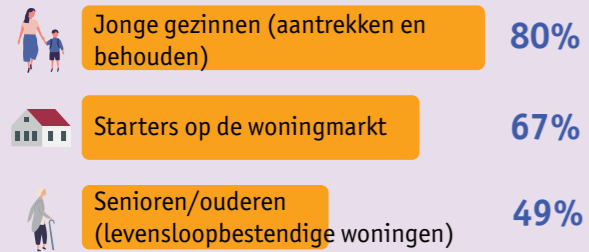
Inwoners zien de meeste kansen in het terugbrengen van een **dorpswinkel, pinautomaat en postpunt**, die onlangs zijn verdwenen. Daarnaast wordt het verbeteren van overige **voorzieningen** zoals dorps huis, sport en openbaar vervoer vaak genoemd. Verder zien veel inwoners kansen in nieuwe **woningbouw**, vooral voor starters, gezinnen en ouderen. Ook wordt waarde gehecht aan het behouden van de **rust en kleinschaligheid**. Een **groenere leefomgeving** wordt enkele keren genoemd.

"Om de vernieuwde school aan leerlingen te helpen zijn nieuwe woningen nodig."

Wonen

Voor welke doelgroep moeten er woningen gebouwd worden in het dorp volgens jou?

De 3 meest gekozen antwoorden zijn:

Stel, we voegen woningen toe in het dorp. Waar zou dat volgens jou kunnen?

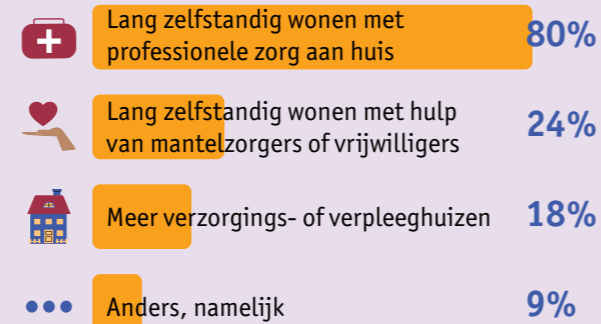
Bij 'anders, namelijk' suggereren mensen om te bouwen op het huidige sportcomplex na verplaatsing hiervan naar de rand van het dorp.

"Er zou een nieuwbouwnijk moeten komen met betaalbare woningen voor starters."

Zorg en samenleven

Wat is er volgens jou nodig om prettig oud te kunnen worden in jouw dorp?

Bij 'Anders, namelijk' benoemen mensen het terugbrengen van winkel/pinautomaat/pakketpunt, passende huisvesting zoals seniorenhofjes of aanleunwoningen, financiële steun bij woningaanpassingen en een betere bereikbaarheid met OV en fietspaden.

"De enige voorziening voor ouderen die nu mist is een winkel, pakketpunt en pinmogelijkheid."

Hoe ervaar jij het sociale contact in het dorp?

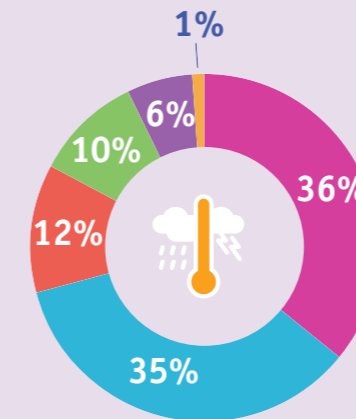
De meeste mensen geven aan voldoende contact te hebben met familie vrienden of buren (77%).

Een deel geeft aan graag meer contact met mensen uit de buurt te willen (11%), of graag deel te nemen aan activiteiten in het dorp, maar het aanbod hiervoor beperkt vindt (6%).

Enkele mensen geven aan zich soms geïsoleerd te voelen door bijvoorbeeld slechte bereikbaarheid of weinig voorzieningen (6%).

Duurzaamheid

Maak jij je zorgen om het klimaat in relatie tot jouw leefomgeving?

- Ja, ik maak me enigszins zorgen en denk dat we bewuster moeten omgaan met onze leefomgeving
- Nee, ik maak me niet veel zorgen, maar volg het onderwerp wel
- Nee, ik maak me geen zorgen over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Ja, ik maak me veel zorgen en vind dat er dringend actie nodig is over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Ik weet het niet / geen mening / geen antwoord
- Anders, namelijk

Top 5 maatregelen die bewoners willen nemen om te verduurzamen

- 1. Zorgen voor minder afval (36%)
- 2. Energie besparen (bijv. isoleren of de verwarming minder hoog zetten) (35%)
- 3. Zuinig omgaan met water (28%)
- 4. Minder vaak de auto pakken (26%)
- 5. Minder spullen kopen of tweedehands spullen aanschaffen (25%)

Top 5 verwachtingen van stappen die de gemeente kan zetten om te verduurzamen

- 1. Meer groen en wateropvang aanleggen in de openbare ruimte (35%)
- 2. Duurzaam vervoer stimuleren (bijv. fietsen, deelmobiliteit en laadpalen) (29%)
- 3. Meer financiële ondersteuning voor (woning)verduurzaming (36%)
- 4. Inwoners duidelijk informeren over beschikbare situaties (27%)
- 5. Zelf het goede voorbeeld geven als gemeente (21%)

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

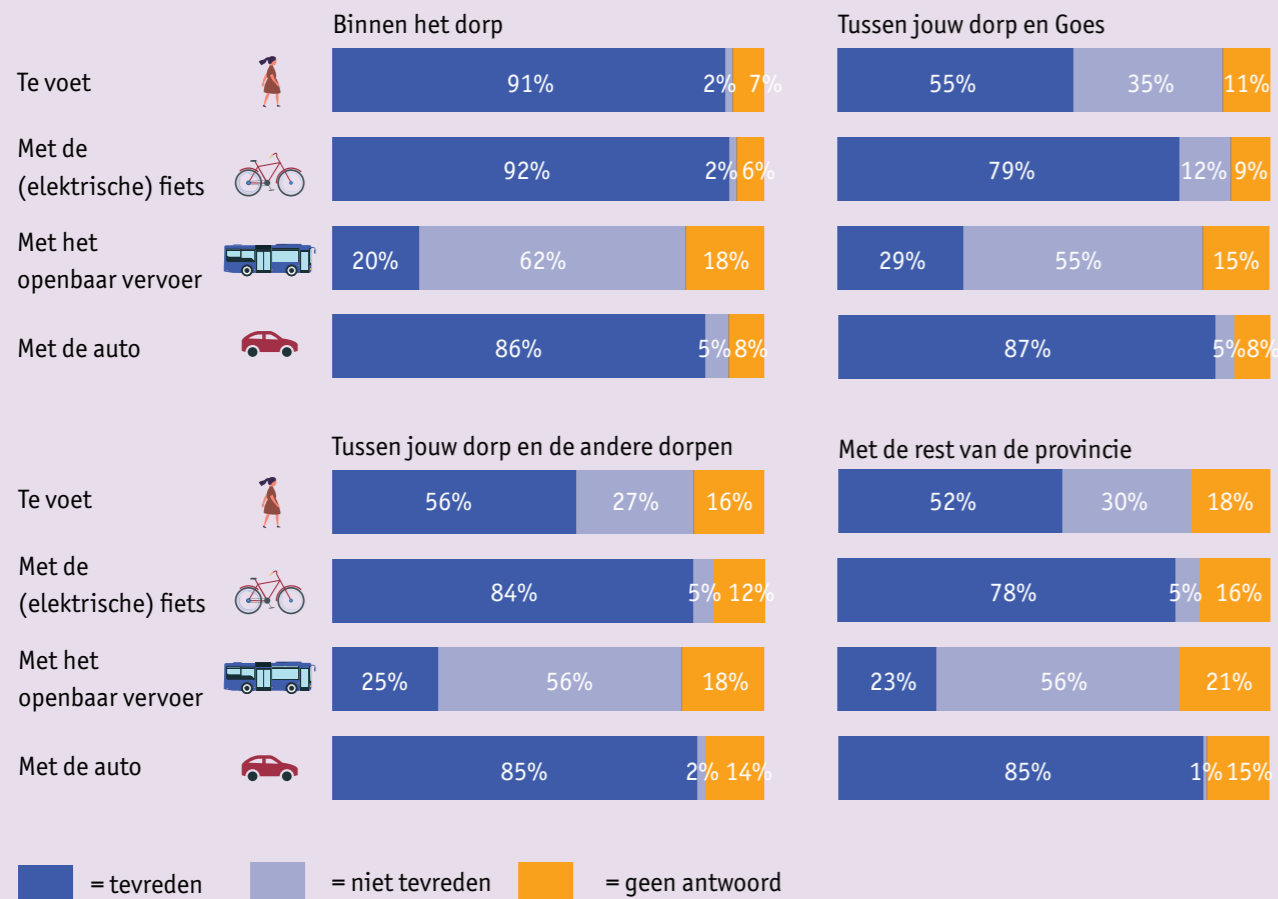
Wat vind je de belangrijkste verbeterpunten voor de verkeersveiligheid in jouw dorp?

De 6 meest gekozen antwoorden zijn:

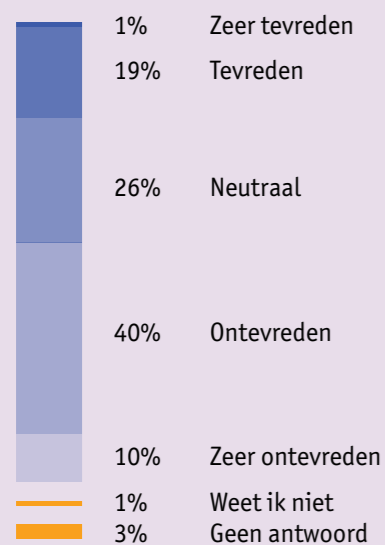
Bij 'anders, namelijk' noemen inwoners vooral dat er te weinig parkeerplekken zijn. Ook vragen ze onder andere aandacht voor wandelpaden en goede en veilige auto en fietsverbindingen met Goes en snelheidsremmende maatregelen.

Hoe ervaar je de bereikbaarheid van jouw dorp?

Voorzieningen

Ben je tevreden over de dagelijkse voorzieningen (bijv. dorpswinkel, school, enzovoort) in jouw dorp?

Mis je voorzieningen in jouw dorp?

De 3 meest gekozen antwoorden zijn:

Voorzieningen buiten het dorp

De meeste mensen geven aan voorzieningen buiten het dorp gemakkelijk (48%) of zeer gemakkelijk (16%) te kunnen bereiken. 20% beantwoordde deze vraag niet.

Groen en recreatie

Wat vind je belangrijk voor het groen binnen jouw dorp?

Bij 'anders, namelijk' benadrukken inwoners het behouden en beter beheer van groen (met name het Poelbos) uitbreiding van natuur, betere wandelpaden en afvalbakken, speelruimte voor honden.

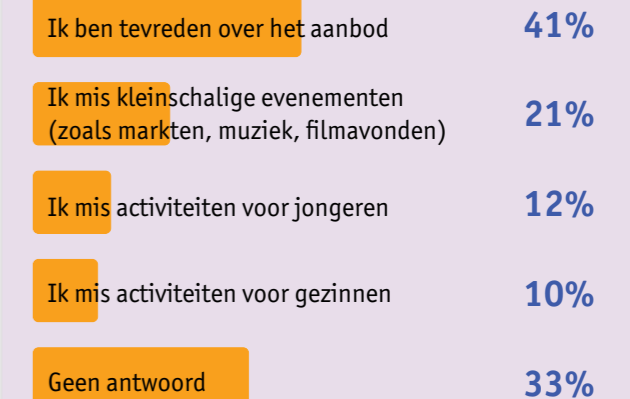
Wat vind je belangrijk voor de groene en recreatieve ruimte buiten het dorp?

Bij 'anders, namelijk' noemen inwoners het opknappen van het Poelbos en het planten van meer bomen langs de A58. Iemand benadrukt dat er niet per se meer groen moet komen, maar het huidige vooral behouden en gewaardeerd moet worden.

Wat vind je van de evenementen of gezamenlijke activiteiten in het dorp?

De 4 meest gekozen antwoorden zijn:

Bedrijvigheid

Is er voldoende werk en bedrijvigheid in de gemeente Goes?

67% vindt dat er voldoende werk en bedrijvigheid is in de gemeente.

15% zou graag meer diversiteit in werkgelegenheid zien.

22% zou graag meer lokale werkgelegenheid zien.

"Ik mis de bedrijvigheid van het dorp van vroeger, toen waren er veel meer voorzieningen."

Tot slot

Wil je ons nog iets meegeven over de Dorpsvisies?

Inwoners benadrukken dat het **terugbrengen van een dorpswinkel, postpunt en pinautomaat** belangrijk is voor de leefbaarheid, naast het verbeteren van overige voorzieningen zoals **dorpshuis en groen**. **Verkeersveiligheid** krijgt veel aandacht, met verzoeken voor drempels, veilige fietspaden en snelheidsremmende maatregelen. **Woningbouw** voor starters, gezinnen en jongeren wordt genoemd, met behoud van kleinschaligheid en dorpskarakter. Het **sport- en verenigingsleven**, met name de voetbalvereniging, wordt als belangrijk ervaren en moet behouden blijven.

Meedenkgroep

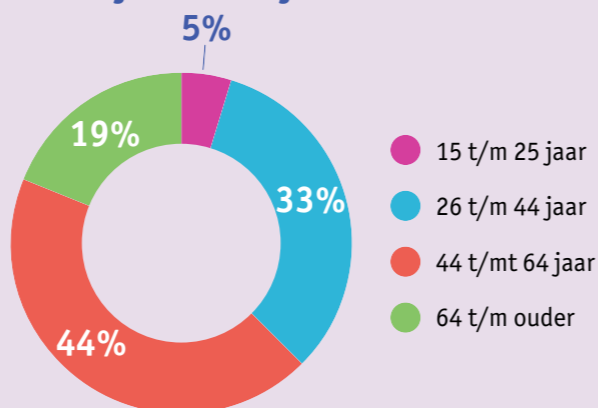
13 mensen hebben zich aangemeld voor de meedenkgroep.

"Het verenigingsleven van bijvoorbeeld de voetbalclub is belangrijk voor het dorp: het zorgt voor verbinding."

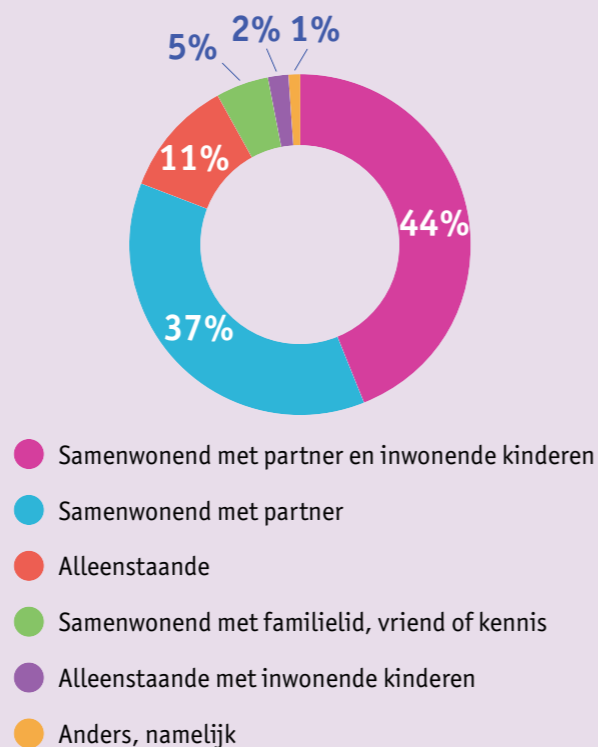
"Het mooie van een dorp is de 'kneuterigheid' kleinschalig en simpel."

Achtergrondvragen

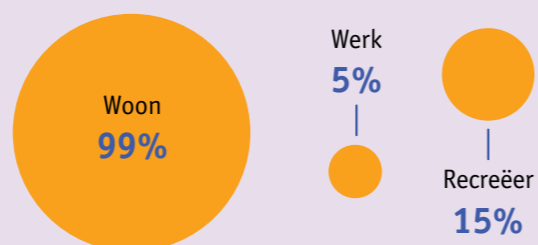
Wat is jouw leeftijd?

Wat is de samenstelling van jouw huishouden?

Ik vul deze vragenlijst in omdat ik in het dorp:

Wolphaartsdijk & Oud Sabbinge

Wat zijn voor jou de belangrijkste onderwerpen om over in gesprek te gaan?

Wonen voor jong en oud	49%
Uitstraling van het dorp	40%
Verkeersveiligheid	39%
Gevoel van veiligheid in het dorp	29%
Voorzieningen en winkels	25%
Natuur en landschap	24%
Werk, ondernemen en bedrijven	23%
Zorg en gezondheid	22%
Bereikbaarheid	21%
Groen in het dorp	21%
Recreatie en toerisme	21%
Scholen en leren	13%
Sport en verenigingen	11%
Contact met dorpsgenoten	10%
Klimaat en energie	7%
Geschiedenis en cultuur	3%

Dorps karakter

Wat kenmerkt jouw dorp?

"Een levendig dorp met veel voorzieningen."

"Gezellig en kleinschalig, maar met voorzieningen."

"Iedereen kent en helpt elkaar."

"Veel recreatiemogelijkheden."

Welke kansen zie jij voor de toekomst van jouw dorp?

Inwoners zien vooral kansen in **woningbouw** voor starters, gezinnen en ouderen. Omdat hier vraag naar is maar ook om de voorzieningen te kunnen behouden. Ook is er veel aandacht voor **verkeersveiligheid, betere wegen** en het **opknappen van plekken zoals haven en strand**. Groen en rust worden belangrijk gevonden, met oproepen tot meer en **beter onderhoud en het beperken van recreatiedruk**. **Toerisme en recreatie** bieden kansen, maar alleen als dit in balans blijft met het **dorpse karakter**. Daarnaast wordt gevraagd om **meer ruimte voor bedrijven**.

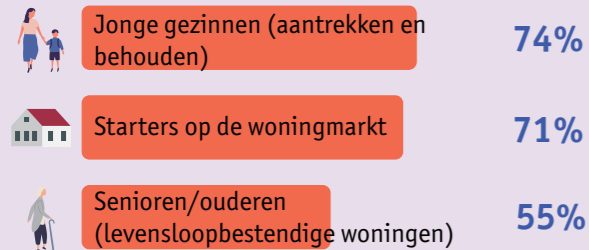
"Ik zie kansen in een kleine uitbreiding van woningen, winkels en een bedrijventerrein."

"Ik zie veel kansen voor mijn dorp omdat er veel ondernemerschap is én veel wordt samengewerkt met elkaar om mooie plannen te realiseren."

Wonen

Voor welke doelgroep moeten er woningen gebouwd worden in het dorp volgens jou?

De 3 meest gekozen antwoorden zijn:

"Er is een nieuwe woonwijk nodig waar het goed wonen is voor jong en oud om onze voorzieningen te behouden."

Stel, we voegen woningen toe in het dorp. Waar zou dat volgens jou kunnen?

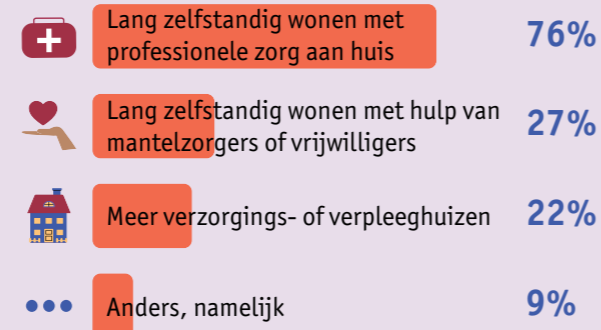

Bij 'anders, namelijk' geven een aantal mensen aan dat ze liever geen nieuwe woningen in het dorp zien.

Zorg en samenleven

Wat is er volgens jou nodig om prettig oud te kunnen worden in jouw dorp?

Bij 'anders, namelijk' noemen inwoners de behoefte aan levensbestendige woningen, zoals hofjes of groepswonen. Ook wordt benadrukt dat ouderen veilig en comfortabel door het dorp moeten kunnen bewegen en voldoende zorg en ondersteuning moeten kunnen krijgen.

Hoe ervaar jij het sociale contact in het dorp?

De meeste mensen geven aan voldoende contact te hebben met familie vrienden of burens (67%).

Een deel geeft aan graag meer contact met mensen uit de buurt te willen (9%), of graag deel te nemen aan activiteiten in het dorp, maar het aanbod hiervoor beperkt vindt (14%).

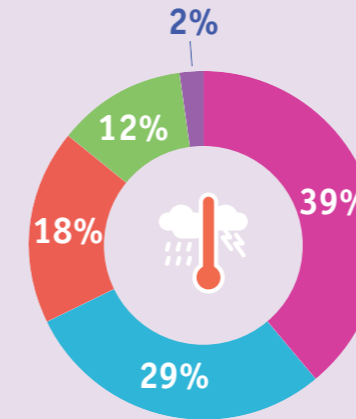
Enkele mensen geven aan zich soms geïsoleerd te voelen door bijvoorbeeld slechte bereikbaarheid of weinig voorzieningen (6%).

16% beantwoordde de vraag niet.

"In dit dorp groet iedereen elkaar en vind je makkelijk aansluiting."

Duurzaamheid

Maak jij je zorgen om het klimaat in relatie tot jouw leefomgeving?

- Ja, ik maak me enigszins zorgen en denk dat we bewuster moeten omgaan met onze leefomgeving
- Nee, ik maak me niet veel zorgen, maar volg het onderwerp wel
- Nee, ik maak me geen zorgen over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Ja, ik maak me veel zorgen en vind dat er dringend actie nodig is over het klimaat, maar volg het onderwerp wel
- Ik weet het niet / geen mening

Top 5 maatregelen die bewoners willen nemen om te verduurzamen

- Energie besparen (bijv. isoleren of de verwarming minder hoog zetten) (29%)
- Zorgen voor minder afval (29%)
- Minder spullen kopen of tweedehands spullen aanschaffen (23%)
- Zuinig omgaan met water (22%)
- Meer groen toevoegen (21%)

Top 5 verwachtingen van stappen die de gemeente kan zetten om te verduurzamen

- Meer groen en wateropvang aanleggen in de openbare ruimte (42%)
- Meer financiële ondersteuning voor (woning)verduurzaming (31%)
- Specifieke hulp bieden aan mensen met lagere inkomens (29%)
- Afvalscheiding en hergebruik verbeteren (24%)
- Inwoners duidelijk informeren over beschikbare situaties (27%)

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

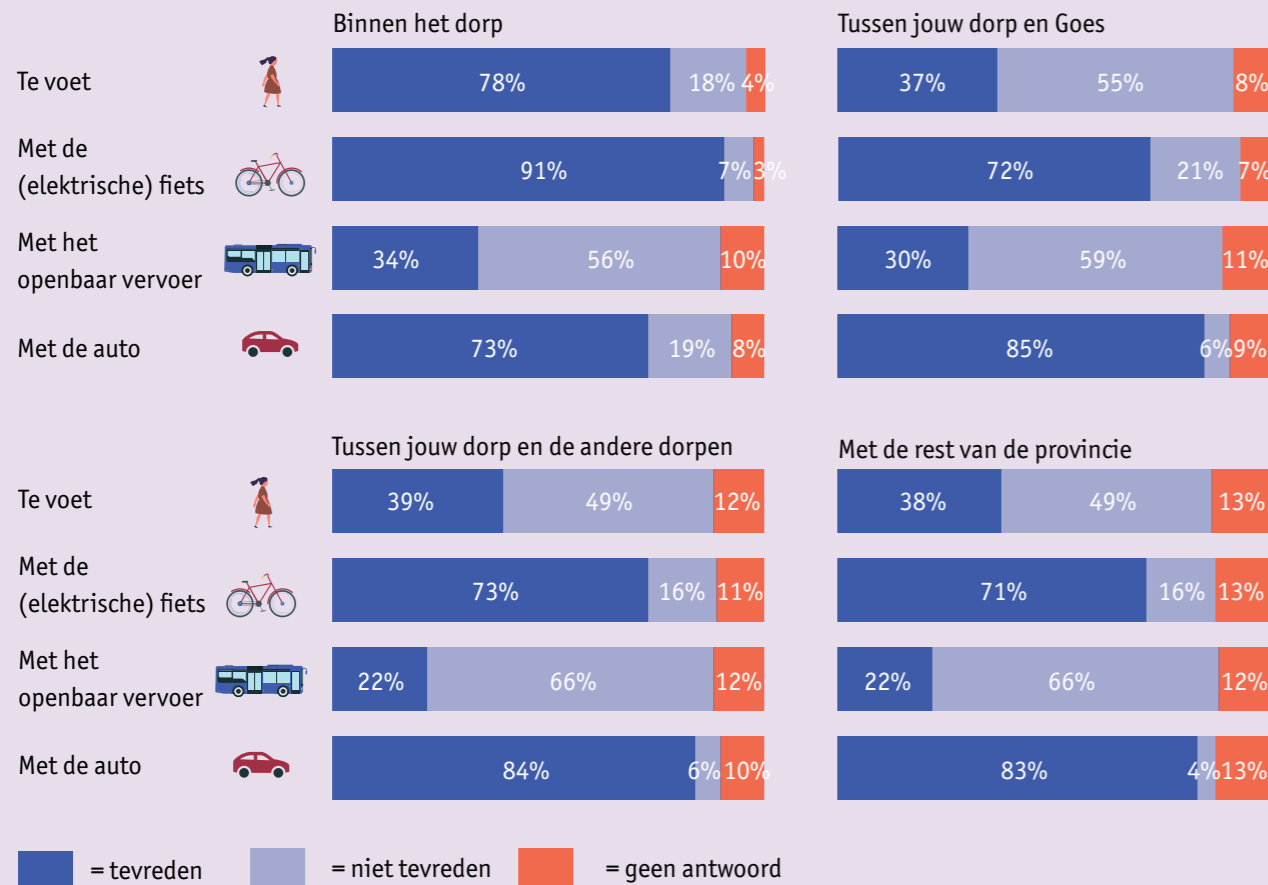
Wat vind je de belangrijkste verbeterpunten voor de verkeersveiligheid in jouw dorp?

De 7 meest gekozen antwoorden zijn:

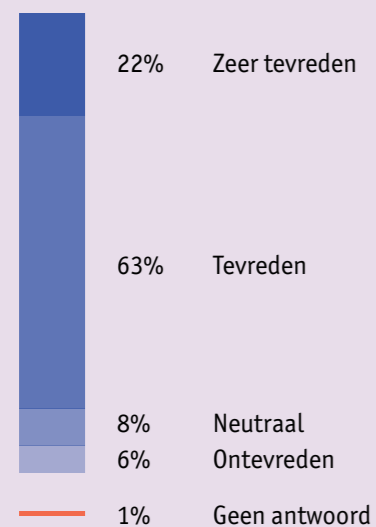
Bij 'anders, namelijk' noemen inwoners veel verbeterpunten voor de verkeersveiligheid. Vaak gaat het om te hard rijden, onder meer op de Molendijk, Veerweg en bij het havengebied. Ook wordt gewezen op te smalle of ontbrekende stoepen en fietspaden, slechte verlichting en gevaarlijke toegangswegen. Een belangrijk punt is de wens voor een rondweg om doorgaand en zwaar verkeer uit het dorp te weren. Verder vragen inwoners aandacht voor parkeeroverlast, verkeersdruk door toeristen en meer maatregelen tegen gevaarlijk gedrag.

Hoe ervaar je de bereikbaarheid van jouw dorp?

Voorzieningen

Ben je tevreden over de dagelijkse voorzieningen (bijv. supermarkt, apotheek, enzovoort) in jouw dorp?

Mis je voorzieningen in jouw dorp?

De 3 meest gekozen antwoorden zijn:

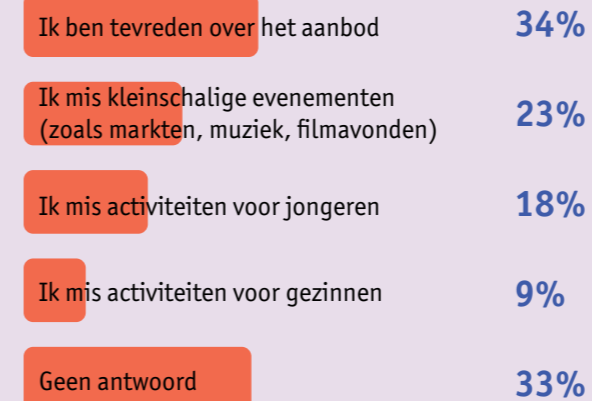
Voorzieningen buiten het dorp

De meeste mensen geven aan voorzieningen buiten het dorp gemakkelijk (40%) of zeer gemakkelijk (12%) te kunnen bereiken. 16% beantwoordde de vraag met 'neutraal' en 25% beantwoordde de vraag niet.

Groen en recreatie

Wat vind je van de evenementen of gezamenlijke activiteiten in het dorp?

De 4 meest gekozen antwoorden zijn:

Wat vind je belangrijk voor het groen binnen jouw dorp?

Bij 'anders, namelijk' vragen inwoners om beter onderhoud en een schoner, uitnodigend dorp met meer bloemen, bankjes en natuurvriendelijke verlichting. Ook noemen ze verbindingen en gebruik, zoals een beweegpad, verbeteringen bij de vijver en behoud van groen.

Wat vind je belangrijk voor de groene en recreatieve ruimte buiten het dorp?

Bij 'anders, namelijk' benoemen inwoners beter onderhoud van recreatiegebieden zoals De Meerkoet en de Schelphoek, en meer wandelmogelijkheden rond het dorp. Ook wordt het beperken van toeristische drukte en grootschalige recreatie genoemd.

Bedrijvigheid

Is er voldoende werk en bedrijvigheid in de gemeente Goes?

55% vindt dat er voldoende werk en bedrijvigheid is in de gemeente.

30% zou graag meer lokale werkgelegenheid zien.

22% zou graag meer diversiteit in werkgelegenheid zien.

"We zitten niet te wachten op meer mensen die ons dorp als een decor zien zonder enige verbondenheid."

Wil je ons nog iets meegeven over de Dorpsvisies?

Veel bewoners geven aan dat er meer **betaalbare woningen** nodig zijn, zoals starterswoningen, tiny houses en seniorenwoningen, zodat jongeren in het dorp kunnen blijven en ouderen kunnen doorstromen. Volgens velen is het niet wenselijk dat **verblijfsrecreatie** nog verder uitbreidt door de aanleg van extra parken; liever zien ze aandacht voor het bestaande en dat de opbrengsten uit toeristenbelasting ook weer in Wolphaartsdijk en Oud-Sabbinge worden geïnvesteerd. **Sportverenigingen, buurtinitiatieven en het dorpshuis** worden genoemd als belangrijke plekken voor samenkomst en verdienen steun.

Ook **bereikbaarheid en verkeer** komen vaak terug: beter openbaar vervoer, veiligere fiets- en wandelroutes en het omleiden van zwaar verkeer. Daarnaast noemen bewoners de parkeerdruk in het dorp als probleem. Het groen en de openbare ruimte vragen volgens velen om beter onderhoud, **zodat het dorp er schoner en aantrekkelijker uit ziet.**

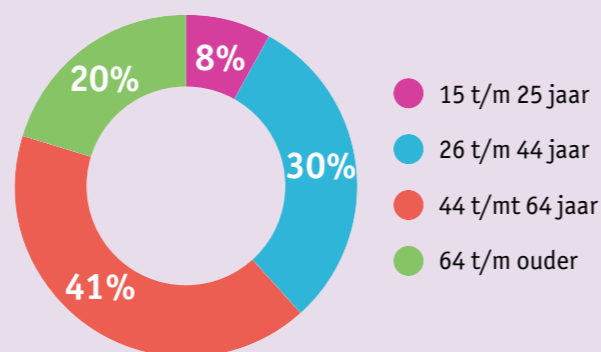
Tot slot benadrukken veel mensen dat de gemeente beter moet luisteren naar bewoners, niet alleen naar ondernemers, en dat de dorpsvisie ook echt uitgevoerd moet worden. Er is waardering dat inwoners mogen meedenken, maar de oproep is om dat om te zetten in actie.

Meedenkgroep

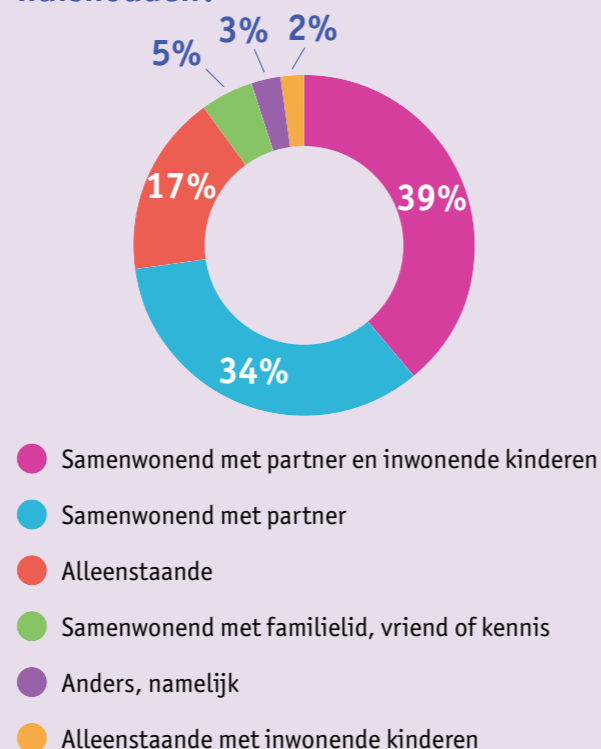
22 mensen hebben zich aangemeld voor de meedenkgroep.

"Het dorp moet verzorgd en uitnodigend zijn voor zowel bewoners als toeristen."

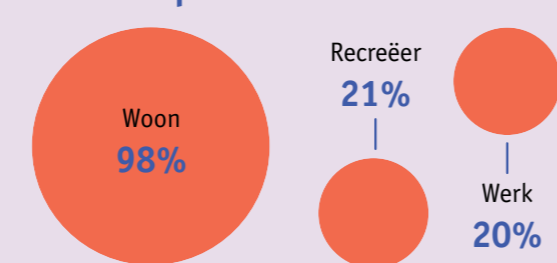
Wat is jouw leeftijd?

Wat is de samenstelling van jouw huishouden?

Ik vul deze vragenlijst in omdat ik in het dorp:

Meedenkgroepen

Aan het eind van de eerste dorpenronde hebben we inwoners van de drie dorpen in meedenkgroepen uitgenodigd om de eerste opzet van de dorpsvisie te bespreken en aan te scherpen. De bijeenkomsten vonden plaats in het dorpshuis van ieder dorp.

Bij alle drie de dorpen vroegen we de deelnemers om een persoonlijk verhaal, object of anekdote mee te nemen. Hiermee gingen we verder in gesprek over het karakter van het dorp. Daarna maakten de meedenkgroepen thema's zoals woningbouw, dorps ondernemen, recreatie, toerisme en verkeer concreet voor hun dorp.

De opbrengsten van deze meedenkgroepen vormen een belangrijke basis voor de verdere uitwerking van de dorpsvisies.

Meedenkgroep Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge

Op 29 september vond de meedenkbijeenkomst plaats in Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge. Een groep van 26 inwoners kwam bij elkaar in de Griffioen, waaronder ook leden van de dorpsvereniging en de werkgroep verkeer. Na een presentatie van de eerste opzet van de dorpsvisie gingen we in vier groepen uiteen om met elkaar in gesprek te gaan.

De gesprekken begonnen met persoonlijke verhalen en anekdotes bij voorwerpen die inwoners hadden meegenomen. Zo liet iemand een steen met zeewier zien, als symbool voor de verbinding met het water en de wens om verder te bouwen aan het dorp. Iemand anders deelde een historische foto van 't Veerhuis, die de relatie met het water voor haar symboliseert. Deze verhalen zorgden voor herkenning en gaven kleur aan het gesprek over de toekomst van Wolphaartsdijk & Oud-Sabbinge.

Bouw woningen voor jong en oud

Het speerpunt uit de eerste opzet van de dorpsvisie over het bouwen van nieuwe woningen werd breed herkend. Woningbouw is volgens de bewoners hard nodig zodat zowel jonge mensen, starters, gezinnen als ouderen in het dorp kunnen blijven en om voorzieningen op peil te houden.

Wanneer	29 september 2025
Waar	De Griffioen
Wie	26 mensen

Sommige deelnemers brachen naar voren dat het belangrijk is om te zorgen dat je prettig oud kan worden in het dorp. Bijvoorbeeld door de openbare ruimte prettiger te maken voor mensen met dementie. Dit is niet alleen een investering in deze doelgroep, maar heeft ook positieve effecten voor anderen, bijvoorbeeld kinderen.

Ook werd benadrukt dat bestaande en nieuwe huizen echt bewoond moeten worden en niet gebruikt mogen worden als tweede woning of vakantieverblijf. Dit is nu steeds vaker het geval, wat de levendigheid niet ten goede komt.

Als mogelijke plek voor uitbreiding van het dorp werd onder andere de karakteristieke lintbebouwing langs de Veerweg genoemd, waar kleinschalige toevoegingen zouden kunnen passen. Ook het Fredrikspoldertje werd genoemd, met het idee om een nieuw buurtje te bouwen in de stijl van de oude haven die daar vroeger lag. Ook in Oud-Sabbinge zou ruimte zijn voor enkele nieuwe woningen.

Houd de ondernemers in het dorp

De suggestie uit de eerste opzet van de dorpsvisie om ruimte te bieden aan een kleinschalig bedrijventerrein werd breed onderschreven. Dit zou er voor kunnen zorgen dat lokale kleine ondernemers, zoals timmermannen en schilders, in het dorp kunnen blijven wonen en werken. Nu vertrekken zij vaak naar Goes of andere dorpen, terwijl er kansen zijn om ze in het dorp te huisvesten.

Meer te zien en te doen voor bezoekers en bewoners

Recreatie en toerisme werden uitgebreid besproken. Toerisme hoort bij het dorp en draagt eraan bij dat de voorzieningen op peil blijven. Tegelijkertijd vinden veel inwoners dat verdere groei alleen positief is als het dorp daar zelf ook van profiteert. Nieuwe grootschalige ontwikkelingen of extra overnachtingsplekken zijn niet gewenst, behalve waar al plannen voor zijn, zoals in het havengebied, omdat dit juist kan bijdragen aan de verbetering van de uitstraling van dat gebied.

Sommige deelnemers wezen erop dat vroeger de campings kleinschalig en betaalbaar waren, met veel tentjes, waardoor mensen uit het dorp en de omgeving er vaak zelf ook overnachtten. Nu zijn veel voorzieningen gericht op welvarende gasten in luxe vakantiehuisjes. Men vindt het jammer als grootschalige recreatie de overhand krijgt, vooral aan het water. Betere samenwerking is daarbij nodig. Tegelijkertijd werd opgemerkt dat de samenwerking tussen de recreatieve sector en de huidige ondernemers al is verbeterd: kleinschalige recreatieondernemers zijn vertegenwoordigd in de ondernemersverenigingen, de grotere partijen niet.

Er mag volgens velen wel meer te doen zijn voor zowel bezoekers als dorpsbewoners. Denk aan kleine horecavoorzieningen, extra wandel- en fietsroutes of een 'beleefroute' langs het Nazareth, met een doorsteek naar de Veerweg. Daarbij werd opgeroepen om 'groter te denken': de verbinding met Noord-Beveland aantrekkelijker maken en de veerpont vaker laten varen.

Ook werd voorgesteld om het Veerse Meer beter te verbinden met het dorp voor fietsers en voetgangers, zodat bezoekers de dorpskern makkelijker weten te vinden. Op die manier kunnen toerisme en dorpsleven elkaar versterken. In dat kader werd voorgesteld om het zwembad van een van de campings open te stellen voor kinderen uit het dorp.

Waarborg Oud-Sabbinge

"Mensen die in Oud-Sabbinge wonen, beschouwen het dorp als zelfstandig, terwijl inwoners van Wolphaartsdijk vinden dat Oud-Sabbinge bij hun dorp hoort." Ondanks deze verschillende perspectieven maakt Oud-Sabbinge volop gebruik van de voorzieningen in Wolphaartsdijk, maar behoudt het zijn eigen, rustige karakter. De meeste bewoners vinden dat dit zo moet blijven: waar Wolphaartsdijk bruist, blijft Oud-Sabbinge klein, charmant en rustig en is het niet gebaat bij grote veranderingen. Enkele nieuwe woningen zouden wel passend zijn.

Over de fietsverbinding tussen Oud-Sabbinge en Wolphaartsdijk waren de meningen verdeeld: sommige bewoners gaven aan dat deze verbeterd kan worden, anderen vinden dit niet per se nodig.

Maak het waar

Veel inwoners uitten hun teleurstelling dat eerdere plannen en beloften vaak niet zijn uitgevoerd. Ideeën vanuit het dorp krijgen volgens sommigen weinig of traag gehoor vanuit de gemeente. 'Er wordt steeds gezegd dat er iets mee gedaan wordt, maar er gebeurt niets', klonk het.

De wens is groot om het deze keer anders aan te pakken: om de dorpsvisie echt te gebruiken als startpunt voor concrete en zichtbare resultaten. Daarbij werd ook gevraagd om meer openheid over lopende plannen, bijvoorbeeld via de dorps- en ondernemersverenigingen.

Opmerkingen over de dorpsvisie

De deelnemers vinden dat de dorpsvisie al behoorlijk compleet is. De uitwerking van de opzet wordt als vrolijk en positief ervaren en het proces zelf wordt zeer gewaardeerd. Tegelijkertijd kan de uitwerking iets overzichtelijker worden gemaakt.

Meedenkgroep 's-Heer Arendskerke & Eindewege

Op 1 oktober kwamen twaalf betrokkenen samen om mee te denken over de eerste opzet van de dorpsvisie voor 's-Heer Arendskerke en Eindewege. Er was een mooie mix van aanwezigen: vertegenwoordigers van de kerk, de voetbalvereniging, het dorps huis, de school, het overlegorgaan, de bewonersvereniging uit Eindewege en enkele inwoners namen deel aan het gesprek. Dat zorgde ook voor nieuwe ideeën over samenwerking en verbinding tussen de verschillende verenigingen en clubjes. En er ontstond een breed en gevarieerd beeld van wat er goed gaat en waar kansen liggen voor de komende jaren.

Herkenning in de eerste opzet van de dorpsvisie

De aanwezigen herkenden zich in de beschrijving van de dorpen in de eerste opzet van de visie. Het beeld van een pittoresk dorp werd gedeeld. Maar ondernemend, zoals gepresenteerd, vonden de deelnemers niet een omschrijving die past bij het karakter van het dorp. Het gesprek ging daarom vooral over aanscherpingen en nuances die relevant zijn voor de dorpsvisie en samenwerking om dit te realiseren.

Wanneer	1 oktober
Waar	Arendhuis
Wie	12 mensen

Een actief dorp met ruimte voor verbinding

In 's-Heer Arendskerke gebeurt veel. Volgens een van de aanwezigen telt het dorp zo'n 25 grote en kleine verenigingen en clubjes, die samen zorgen voor een levendig dorpsleven. Er is echter ook behoefte om de samenwerking te versterken, zodat activiteiten elkaar kunnen aanvullen en beter op elkaar worden afgestemd.

Tegelijkertijd klinkt de wens om weer wat meer naar elkaar om te zien. De onderlinge tolerantie lijkt de laatste jaren wat te zijn afgenomen, waardoor het soms lastiger is om elkaar te vinden. Door samen te werken, elkaar beter te leren kennen en de gemeenschapszin te versterken, kan het dorp een plek blijven waar activiteiten bijdragen aan verbinding in plaats van afstand.

Wonen voor jong en oud

De behoefte aan meer woningen werd opnieuw benadrukt en verdient dus een belangrijke plek in de dorpsvisie. Vooral voor jongeren, starters en ouderen die graag in het dorp willen (blijven) wonen. Nieuwe woningbouw kan bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de vernieuwde basisschool en aan het behoud of toevoeging van kleinschalige voorzieningen.

Tijdens de bijeenkomst werden twee typen mogelijkheden voor nieuwe woningbouw genoemd. De eerste optie betreft uitbreiding aan de rand van het dorp. Dankzij het open agrarische landschap is hier voldoende ruimte voor een zorgvuldige woninguitbreiding die aansluit bij het dorps karakter. De tweede mogelijkheid ligt binnen het dorp, op de locatie van de huidige voetbalvereniging. Deze plek werd door aanwezigen gezien als een interessante herontwikkellocatie: verplaatsing van de sportclub naar de dorpsrand zou niet alleen ruimte bieden voor woningbouw, maar ook de overlast voor omwonenden van de voetbalclub en andersom kunnen verminderen.

Eindewege: kleinschalig en betrokken

Eindewege werd beschreven als een rustig en hecht dorp, waar bewoners misschien wat op zichzelf zijn, maar elkaar weten te vinden als dat nodig is. Voor de toekomst liggen de grootste uitdagingen in de vergrijzing en de verkeersveiligheid. De route tussen Eindewege en 's-Heer Arendskerke, zoals de oversteek bij de rotonde, worden als onveilig ervaren voor fietsers en voetgangers. De deelnemers zien een kans om dit te verbeteren, zodat kinderen bijvoorbeeld veilig en zelfstandig naar de voetbalvereniging kunnen gaan.

Daarnaast werd opgemerkt dat de lokale bedrijven in en rond Eindewege weinig directe betrokkenheid tonen bij het dorp. Zij maken deel uit van de omgeving, maar leveren weinig tot geen bijdrage aan het dorpsleven.

Een uitnodigend Poelbos van 's-Heer Arendskerke tot aan Goes

Aandacht voor het Poelbos in de op te stellen dorpsvisie is een must. Het is voor veel inwoners een geliefde plek om te wandelen en te fietsen. Maar het is toe aan een vernieuwing. Denk aan het verbreden van het fietspad, het toevoegen van een picknickplek, het verbeteren van paden of het uitbreiden van het bos richting het noorden.

Wandelen door het dorp

Het speerpunt 'rust en veiligheid in de dorpskern' werd herkend en door verschillende aanwezigen toegelicht. Wandelen door het dorp, zeker met een rolstoel of rollator, is namelijk niet overal even prettig. Ontbrekende trottoirs, losliggende tegels en druk verkeer maken sommige routes minder toegankelijk en veilig. Om de leefbaarheid te verbeteren moet dit worden aangepakt.

Voorzieningen en ontmoeting

Het dorp heeft al mooie voorzieningen, zoals de school, de kerk en het dorps huis. Een dorpswinkeltje zou volgens sommigen een mooie aanvulling zijn, al is daar nu nog beperkt draagvlak voor. Iemand kwam met het idee om een buurtsuper de openen die wordt gerund door dorpsgenoten zelf. Zo'n voorziening kan niet alleen bijdragen aan het dagelijkse gemak, maar ook aan laagdrempelige ontmoetingen. Bovendien werd er gedacht dat het draagvlak voor een buurtsuper kan groeien wanneer het aantal inwoners toeneemt.

'Er gaat ook veel goed!'

Aan het eind van de avond werd benadrukt dat er, naast alle ideeën en verbeterpunten voor de toekomst, ook veel goed gaat en dat niet alles perfect kan zijn. 's-Heer Arendskerke is een fijn, rustig en mooi dorp om in te wonen, gunstig gelegen ten opzichte van Goes en andere plaatsen. Er wordt veel georganiseerd en er is volop betrokkenheid. Daar mogen we met elkaar best trots op zijn.

Meedenkgroep Wilhelminadorp

Op 2 oktober kwamen zestien inwoners van Wilhelminadorp bij elkaar om mee te denken over eerste opzet van de dorpsvisie van hun dorp. Onder de aanwezigen waren veel mensen die langs het kanaal wonen, leden van de dorpsvereniging en eigenaar van het restaurant 'Over de kook' en beheerder van het Wilhelminahuis. Na een presentatie van de eerste opzet gingen we in twee groepen uiteen om de dorpsvisie te bespreken en verder aan te scherpen.

Identiteit van het dorp

De aanwezigen konden zich goed vinden in de beschrijving van Wilhelminadorp als 'dorps wonen aan het kanaal met de stad om de hoek'. Verschillende mensen hadden voorbeelden of verhalen meegenomen om de identiteit van het dorp op hun eigen manier te duiden. Hierdoor ontstond een mooi beeld van het dorp, waarin onder andere de rust, weidse vergezichten en het agrarische landschap naar voren kwamen. Ook gaven sommige deelnemers aan dat varen echt bij de beleving van Wilhelminadorp hoort.

Wanneer	2 oktober
Waar	Wilhelminahuis
Wie	16 mensen

De nieuwe wijk biedt kansen voor het dorp

De geplande uitbreiding van het dorp is omvangrijk en raakt daardoor aan vrijwel alle thema's die in de dorpsvisie aan bod komen. De nieuwbouw biedt niet alleen ruimte voor extra woningen, maar ook kansen om de leefbaarheid, de voorzieningen en de sociale samenhang te versterken.

Inwoners gaven aan dat zij het belangrijk vinden dat de nieuwe wijk gevarieerd is in woningtypen en architectuur, met veel aandacht voor groen in de openbare ruimte. De bouwhoogte mag volgens hen in het midden van de wijk iets hoger zijn, terwijl de randen laag en dorps van karakter

moeten blijven, zodat de uitbreiding goed aansluit op de bestaande bebouwing en het landschap. Als inspirerende voorbeelden werden de hofjes in Wilhelminadorp en de nieuwe wijk Aria in Goes genoemd.

Behoud het dorpshart en maak een nieuw multifunctioneel centrum

Het behoud van de basisschool wordt gezien als essentieel voor de toekomst van het dorp: "Zonder school is er geen dorp." In de nieuwe wijk kan een nieuw schoolgebouw mogelijk gecombineerd worden met andere voorzieningen tot een multifunctioneel centrum. Denk aan kinderopvang, een prikpost, fysio, bibliotheek, pakketpunt en ruimte voor dorpsactiviteiten. Zo kan een echt dorpshart ontstaan. Tegelijkertijd gaven sommige deelnemers aan dat niet alles op één plek hoeft te komen en dat bestaande locaties, zoals het dorps huis en de kerk, ook gekoesterd moeten worden.

Verkeersveiligheid staat voorop

Verkeersveiligheid is al lange tijd een belangrijk gespreksonderwerp in het dorp en vormt volgens de meedenkgroep een van de belangrijkste thema's in de dorpsvisie. Inwoners willen dat voetgangers en fietsers zich veilig en prettig kunnen verplaatsen in het dorp. Daarbij ligt de nadruk op een dorps en overzichtelijk verkeersbeeld, waarin fietsen en wandelen vanzelfsprekend en aangenaam zijn.

Met lage snelheden, fietsstraten en goed verbonden wandelroutes kan het dorp een rustige en veilige uitstraling behouden. Vanuit de nieuwe wijk moet bovendien de rest van het dorp en het kanaal via verschillende routes goed bereikbaar zijn voor voetgangers, zodat ook daar ruimte ontstaat voor ontmoeting en ontspanning.

Recreatie langs het kanaal

Een ander belangrijk gespreksonderwerp was de ontwikkeling langs het kanaal. Inwoners zien hier mooie kansen voor een aantrekkelijk wandel- en fietspad, met bankjes en verlichting, waar zowel dorpsbewoners als bezoekers kunnen genieten van de omgeving. Sommigen stelden zich zelfs een kleine boulevard langs de kade voor: ruim opgezet, met plek om te wandelen, fietsen, zitten en uit te kijken over het water. Maar wel op een bescheiden, dorpse manier die past bij het karakter van Wilhelminadorp.

Het is hierbij belangrijk dat kleinschalige horeca en andere voorzieningen behouden blijven. Over het aanleggen van steigertjes voor boten of zwemmen liepen de meningen uiteen, onder meer vanwege mogelijke overlast en de vraag of dit goed samengaat met de scheepvaart.

Samenwerking met de Maatschap Wilhelminapolder

De Maatschap speelt een belangrijke rol in de ontstaansgeschiedenis van het dorp tot vandaag de dag in de beleving van het buitengebied. De polders en het bosje worden veel gebruikt om te wandelen en te fietsen. De relatie tussen de dorpsvereniging en de Maatschap is de laatste tijd verbeterd; er wordt samengewerkt aan festiviteiten en gekeken naar manieren om initiatieven in het dorp te ondersteunen. Door de samenwerking tussen het dorp en de Maatschap verder uit te bouwen, kan het dorp zich nog beter ontwikkelen. De gemeente kan daarbij een waardevolle rol spelen.

